

Statistik om Stockholm

Inkomster i Stockholm 2021

Årsrapport

Publicerad 2023-06-16

Förord

I denna rapport presenteras inkomster för individer och hushåll i Stockholms stad år 2021. Inkomstslagen som redovisas är sammanräknad förvärvsinkomst och arbetsinkomst för individer samt disponibel inkomst och ekonomisk standard för hushåll. Statistiken presenteras utifrån ett geografiskt perspektiv inom staden samt ur ett historiskt perspektiv upp till 20 år bakåt i tiden. Dessutom redovisas inkomsterna utefter variabler såsom kön, ålder och bakgrund för att belysa inkomstskillnader mellan grupper. Från och med 1 juli 2023 kommer stadsdelsområdena Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta att läggas samman till Järva och Östermalm och Norrmalm läggas samman till Norra Innerstaden, vilket innebär att stadens geografiska indelning minskar från 13 till 11 stadsdelsområden. Eftersom rapporten presenterar inkomsterna från statistikåret 2021 presenteras statistiken utifrån områdesindelningen som var aktuell fram till 1 juli 2023 med 13 stadsdelsområden.

Rapporten är framtagen under våren 2023, men statistiken som presenteras avser år 2021. Eftersläpningen i statistiken beror på att grundmaterialet hämtas ur taxeringsuppgifter som Statistiska centralbyrån (SCB) får från Skatteverket. I huvudsak presenteras medianvärden av inkomstslagen, eftersom detta mått inte påverkas av extremvärden på samma vis som medelvärden.

Denna rapport ingår i rapportserien ”Statistik om Stockholm”. Rapporten är utarbetad av Linnea Karlsson och Lisa Lundström från Sweco Sverige AB, på uppdrag av Stadsledningskontoret, Stockholms stad.

Mer information om inkomster i Stockholm finns på hemsidan:
<http://statistik.stockholm.se/>

Sammanfattning

Medianbeloppet av sammanräknad förvärvsinkomst för åldersgruppen 20–64 år har under en 20 årsperiod ökat mer för kvinnor än för män. De inflationsjusterade inkomsterna har ökat med 47 procent för kvinnor och 38 procent för män sedan år 2000. Trots det kvarstår inkomstskillnader mellan könen. År 2021 uppgick medianbeloppet för kvinnor till 363 700 kronor, vilket var knappt 89 procent av männens medianinkomster som samma år låg på 409 100 kronor.

För befolkningen i ålder 65 år och äldre består inkomsterna huvudsakligen av pensioner eftersom den övervägande majoriteten slutar förvärvsarbete vid 65 års ålder. Inkomsterna är därmed generellt lägre för denna åldersgrupp jämfört med befolkningen 20–64 år. Under en 20-årsperiod har de inflationsjusterade inkomsterna ökat med 49 procent för kvinnor och 32 procent för män. Likt för åldersgruppen 20–64 år kvarstår dock inkomstskillnader mellan könen även år 2021 då kvinnornas medianinkomst uppgick till drygt 76 procent av männens.

Av befolkningen i Stockholms stad i åldern 20–64 år hade drygt 38 procent utrikes bakgrund år 2021. Inkomstskillnaderna mellan dessa två grupper är tydliga då medianinkomsten för befolkningen med utrikes bakgrund uppgick till 68 procent av medianinkomsten för de med inrikes bakgrund. Även här varierar inkomstskillnaderna med åldern och som störst var skillnaden mellan grupperna i åldrarna runt 50 år då inkomsten för individer med utrikes bakgrund utgör cirka 63 procent av inkomsten för de med inrikes bakgrund. Även för gruppen 65 år och äldre fanns tydliga inkomstskillnader mellan grupperna, vilket kan förklaras av att de med utrikes bakgrund ofta har färre intjänandeår till pensionen jämfört med de med inrikes bakgrund.

Den hushållstyp med lägst disponibel inkomst år 2021 var ensamboende kvinnor med ett medianvärde på 262 400 kronor, följt av ensamboende män med en medianinkomst på 303 000 kronor. Att dessa grupper har lägst inkomst beror delvis på att det bara är en person som bidrar till hushållets inkomst. Högst medianvärde hade hushåll med gifta/sammanboende par med yngsta hemmaboende barn över 20 år som uppgick till nästan 970 200 kronor.

För att underlätta jämförelser av disponibel inkomst används måttet ekonomisk standard som tar hänsyn till hushållens försörjningsbörda. År 2021 var medianen för hushållens ekonomiska standard 321 000 kronor i Stockholms stad, vilket var en ökning med 6,3 procent jämfört med 2017 mätt i inflationsjusterade priser.

När den ekonomiska standarden jämförs mellan olika grupper framkommer att individer med utrikes bakgrund generellt har en lägre ekonomisk standard jämfört med de med inrikes bakgrund. För båda grupperna har hushållstypen gifta/sammanboende utan hemmaboende barn i åldern 20–64 år högst ekonomisk standard. Hushållstyperna med lägst ekonomisk standard är ensamboende män och kvinnor i åldern 65 år och äldre, vilket gäller för både för de med inrikes och utrikes bakgrund. Om resultaten bryts ned på åldersgrupper, framkommer att andelen personer som lever i låg ekonomisk standard är som högst bland barn med utrikes bakgrund (0–19 år), följt av äldre individer med utrikes bakgrund (80+ år).

Innehållsförteckning

Förord	2
Sammanfattning	3
1 Definitioner	5
2 Inkomster för individer i Stockholms stad	6
2.1 Inkomster för befolkningen i åldrarna 20–64 år	6
2.2 Inkomster för befolkningen 65 år och äldre	10
2.3 Inkomster för befolkningen i Stockholms stads områden	13
2.4 Arbetsinkomster	21
2.4.1 Inkomst per bransch	23
3 Inkomster för hushåll i Stockholms stad	28
3.1 Hushållens disponibla inkomster	28
3.2 Hushållens inkomster i stadens områden	30
4 Ekonomisk standard för olika grupper	33
4.1 Ekonomisk standard för olika grupper i stadens områden	38
Bilaga: Källor och definitioner	43

1 Definitioner

I denna rapport presenteras inkomstuppgifter för individer respektive hushåll. För individer baseras inkomstuppgifterna på sammanräknad förvärvsinkomst och arbetsinkomst. När inkomst presenteras för familjer/hushåll används i stället disponibel inkomst. Nedan följer en kort presentation av de olika definitioner som används i rapporten. En mer utförlig beskrivning finns i *Bilaga: Källor och definitioner*.

Sammanräknad förvärvsinkomst är summan av inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet. Inkomsterna inkluderar även andra skattepliktiga inkomster såsom sjukpenning, föräldrapenning, a-kassa och pension. Kapitalinkomster ingår inte.

Arbetsinkomst utgörs av summan av löneinkomst, inkomst av näringsverksamhet, ersättning i samband med sjukdom, föräldrapenning samt dagersättning vid repetitionsutbildning och civilförsvaret. Skillnaden mellan arbetsinkomst och sammanräknad förvärvsinkomst är att det i sammanräknad förvärvsinkomst ingår i förekommande fall även arbetsmarknadsstöd samt sjuk- och aktivitetsersättning.

Disponibel inkomst är den summa som återstår för konsumtion och sparande efter att ha dragit ifrån slutliga skatter och lagt till skattefria ersättningar och bidrag (till exempel ekonomiskt bistånd, bostadsbidrag, barnbidrag) från summan av förvärvs- och kapitalinkomst. Disponibel inkomst är det inkomstbegrepp i den totalräknade inkomststatistiken som bäst speglar köpkraften och levnadsstandarden för olika grupper i samhället. Den disponibla inkomsten redovisas på familjenivå (före 2015) och hushållsnivå (2014 och framåt), vilket innebär att tidsserier bryts vid 2014 och jämförelser över brytpunkten bör göras med försiktighet.

Ekonomisk standard (disponibel inkomst per konsumtionsenhet): För att göra jämförelser av disponibel inkomst mellan olika grupper används ett viktsystem, som kallas för konsumtionsenheter, där inkomsten sätts i relation till hushållets försörjningsbörda. Varje individ i hushållet tilldelas en vikt som sedan summeras för hela hushållet. Därefter divideras hushållets disponibla inkomst med hushållets totala konsumtionsvikt för att få fram hushållets disponibla inkomst per konsumtionsenhet, även kallat hushållets ekonomiska standard.

2 Inkomster för individer i Stockholms stad

I detta avsnitt presenteras inkomster för individer för Stockholm stad. Inkomstslaget som redovisas är *sammanräknad förvärvsinkomst*, som består av inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet. I inkomstslaget inkluderas löneinkomst, pension och skattepliktiga ersättningar såsom sjukpenning, föräldrapenning och a-kassa. Inkomster som inte redovisas är exempelvis studiemedel, ekonomiskt bistånd och bostadsbidrag samt kapitalinkomst.

En uppdelning av statistiken görs för befolkningen i åldrarna 20–64 år och 65 år och äldre i Stockholms stad den 31 december 2021. Anledningen till att inkomsterna redovisas separat för åldersgruppen 65 år och äldre är att merparten av inkomsterna består av pensionsinkomster, till skillnad från åldersgruppen 20–64 år vars inkomster primärt utgörs av inkomster från förvärvsarbete.

2.1 Inkomster för befolkningen i åldrarna 20–64 år

År 2021 var medianvärdet av de sammanräknade förvärvsinkomsterna i Stockholm stad 364 000 kronor för kvinnor och 409 000 kronor för män. Kvinnor hade därmed 45 000 kronor (drygt 11 procent) lägre medianinkomst än män. Om medianinkomsterna för män och kvinnor studeras utefter ålder, vilket redovisas i Figur 1, framgår att skillnaderna mellan könen varierar beroende på ålder.

I åldrarna 20 och 21 år är kvinnornas medianinkomster högre än männens, det är dock de enda åldrarna då detta förhållande i inkomsterna mellan könen kan ses. I dessa åldrar är medianinkomsterna generellt på en låg nivå och inkomstskillnaderna är förhållandevis små, vilket kan härledas till att en stor grupp inte har börjat förvärvsarbete ännu. Därefter sker en brant ökning av medianinkomsterna i takt med att fler avslutar sina studier och etablerar sig på arbetsmarknaden. Strax innan 30-årsåldern avtar ökningstakten för båda könen. En tydlig avmattning ses framför allt hos kvinnor i åldrarna 30 till 35 år, vilket sammanfaller med åldrarna för familjebildande. Även om ökningstakten avtar för män ses inte någon motsvarande avmattning av inkomsterna. En förklaring till detta kan vara att kvinnor tar ut merparten (70 procent) av föräldrapenningdagarna¹ samt att kvinnor i större utsträckning än män deltidsarbetar², vilket resulterar i ett bortfall av förvärvsinkomsten. En konsekvens är att inkomstgapet mellan kvinnor och män ökar betydligt under denna period och är som störst i åldrarna mellan 30 och 40 år. Allra störst är skillnaden mellan män och kvinnor vid 35 och 36 år då männens inkomster är drygt 84 000 kronor högre än kvinnornas. Det innebär att kvinnornas medianinkomst är ungefär 80 procent av männens i denna åldersklass. Därefter minskar inkomstgapet mellan könen. I åldersgruppen 60–64 år är kvinnornas medianinkomster i snitt 93 procent av männens medianinkomster.

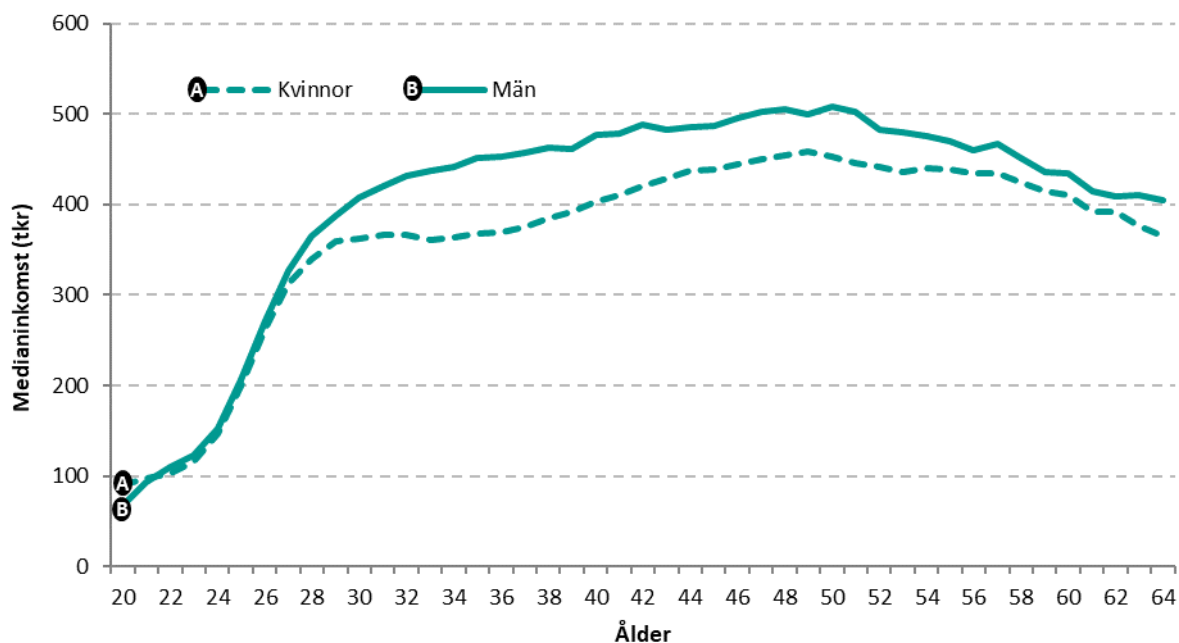
För både män och kvinnor är medianinkomsterna 2021 som högst vid 50 års ålder. Det hör samman med att sysselsättningsgraden är som högst i dessa åldrar. Dessutom är barnrelaterad

¹ Försäkringskassan, 2020. *Betald och obetald föräldraledighet. Hur flexibla är föräldrar under barnens två första levnadsår?* Socialförsäkringsrapport 2020:3.

² SCB, *Vanligast att unga och äldre jobbar få timmar*, hämtad 19 maj 2023.

frånvaro mindre vanligt och uttag av pension har ännu ej påbörjats. Vid 50 års ålder är medianinkomsten som högst för män, 507 000 kronor, och vid 49 års ålder är medianinkomsten som högst bland kvinnor, 458 000 kronor. Därefter minskar medianinkomsterna succesivt fram till 64 års ålder för båda könen. Efter 60 år ökar utträdet från arbetsmarknaden. I dessa åldrar märks en tydligare minskning av inkomsterna bland kvinnor än bland män.

Figur 1: Medianvärde av sammanräknad förvärvsinkomst per ålder och uppdelat på kön, år 2021.

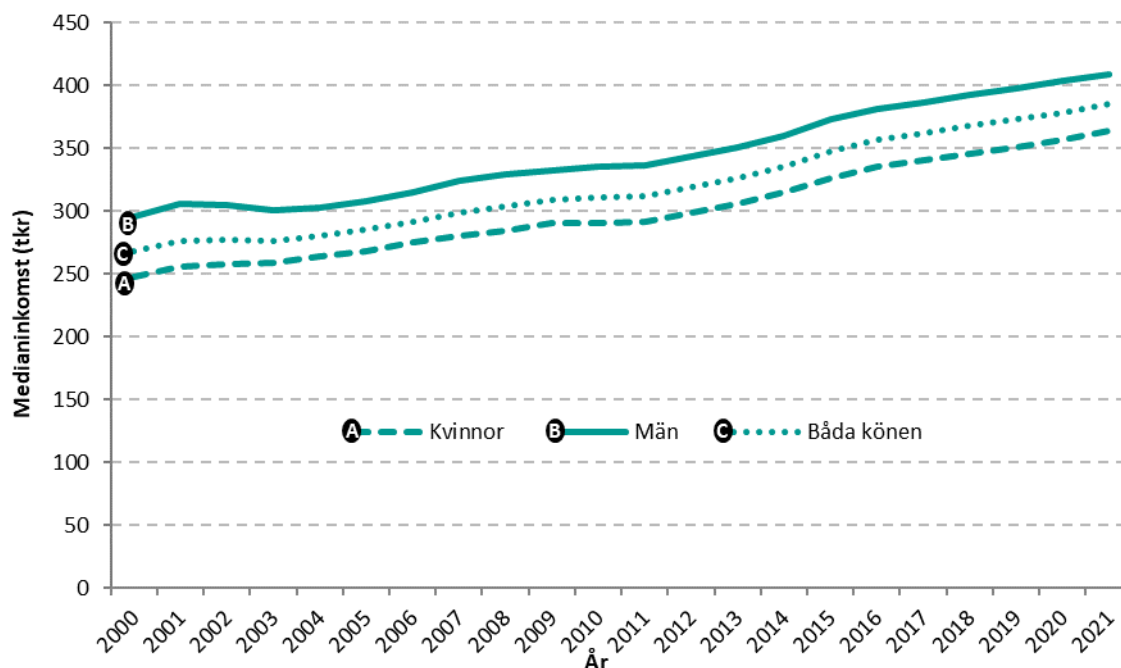


Källa: SCB

När inkomstutvecklingen för män respektive kvinnor studeras över en 20-årsperiod framgår att medianinkomsterna har ökat succesivt för båda könen, i fasta priser justerat efter år 2021 års nivå. Sedan år 2000 har mäns medianinkomster ökat med drygt 113 000 kronor, vilket är en ökning på 38,3 procent. Det innebär en årstakt på i snitt 1,6 procent. Under samma period har kvinnornas medianinkomster ökat med drygt 115 000 kronor, vilket motsvarar en ökning på 46,6 procent. Den genomsnittliga årstakten för kvinnor har legat på 1,8 procent.

Trots att kvinnornas medianinkomster har ökat mer än männens kvarstår skillnader i inkomstnivåer mellan könen under hela perioden. År 2000 uppgick kvinnors inkomster till knappt 84 procent av männens inkomster. Mellan år 2001 och 2004 ökade kvinnors inkomster i förhållande till männens som mest under perioden, för att därefter sjunka eller ligga oförändrade under åren fram till 2008. Mellan åren 2011 och 2020 har kvinnors inkomster gått från att vara drygt 86 procent av männens inkomster till knappt 89 procent.

Figur 2: Medianvärden av sammanräknad förvärvsinkomst i fasta priser efter 2021 års prisnivå perioden 2000–2021 för båda könen åldersgrupp 20–64 år.



Källa: SCB

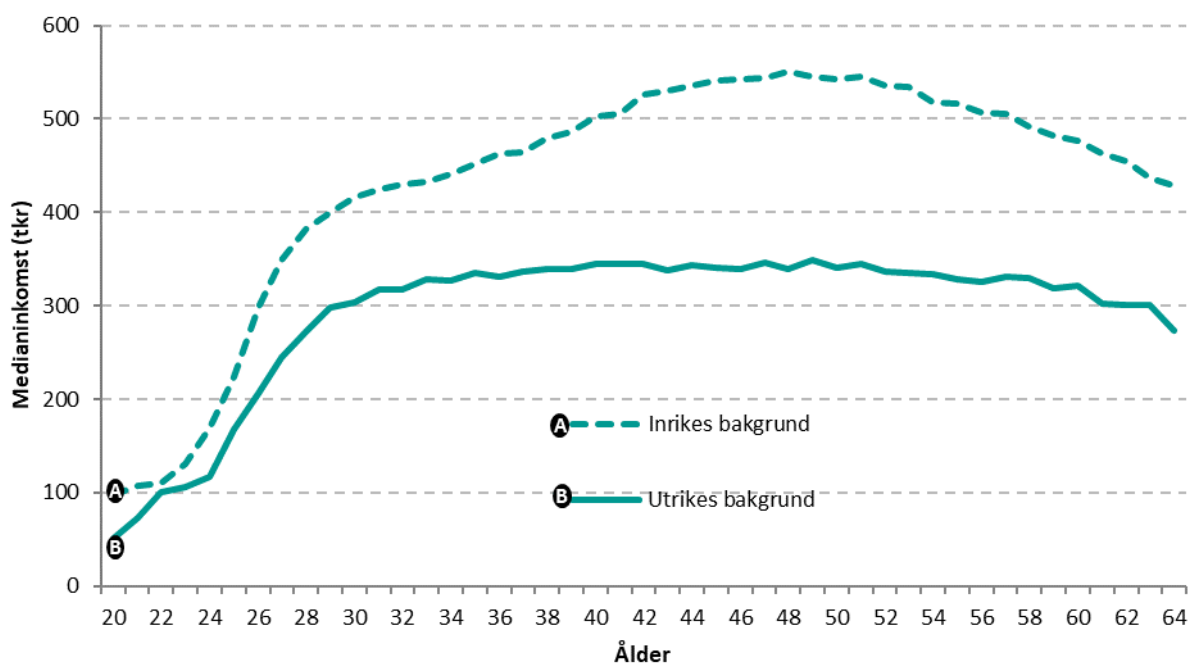
Bland befolkningen i Stockholms stad i åldern 20–64 år hade drygt 38 procent utrikes bakgrund år 2021. Gruppen med utrikes bakgrund definieras som individer födda i utlandet alternativt födda i Sverige med två utrikes födda föräldrar. Gruppen med inrikes bakgrund utgörs i stället av individer födda i Sverige med antingen en eller två inrikes födda föräldrar. Inkomstskillnaderna mellan dessa två grupper är tydliga då medianinkomsterna för de med utrikes bakgrund uppgick till drygt 299 000 kronor, medan motsvarande medianinkomst för de med inrikes bakgrund uppgick till ungefär 438 000 kronor år 2021. Inkomsten för individer med utrikes bakgrund var alltså cirka 68 procent av inkomsten för de med inrikes bakgrund.

Av Figur 3 framgår att de med inrikes bakgrund för varje ålder har högre medianinkomst jämfört med de med utrikes bakgrund, men inkomstgapet varierar beroende på ålder. Skillnaden är som minst i åldrarna upp till 26 år då inkomsterna för de med utrikes bakgrund uppgick till i snitt 73 procent av inkomsterna för de med inrikes bakgrund. Som störst är skillnaden mellan grupperna i åldrarna runt 50 år då inkomster för de med utrikes bakgrund utgör cirka 63 procent av inkomster för de med inrikes bakgrund.

När inkomsterna för de med utrikes bakgrund diskuteras bör det nämnas att det rör sig om en mycket heterogen grupp med varierande förutsättningar på arbetsmarknaden. Faktorer som ursprungsland, utbildningsnivå, vistelsetid i Sverige, ålder vid invandring och orsak till invandring påverkar förutsättningarna på den svenska arbetsmarknaden och därmed inkomsterna. Totalt sett har gruppen med utrikes bakgrund en något lägre utbildningsnivå, vilket skulle kunna vara en bidragande orsak till inkomstskillnaderna³.

³ SCB, *Befolkningens utbildning 2020*, hämtad 19 maj 2023.

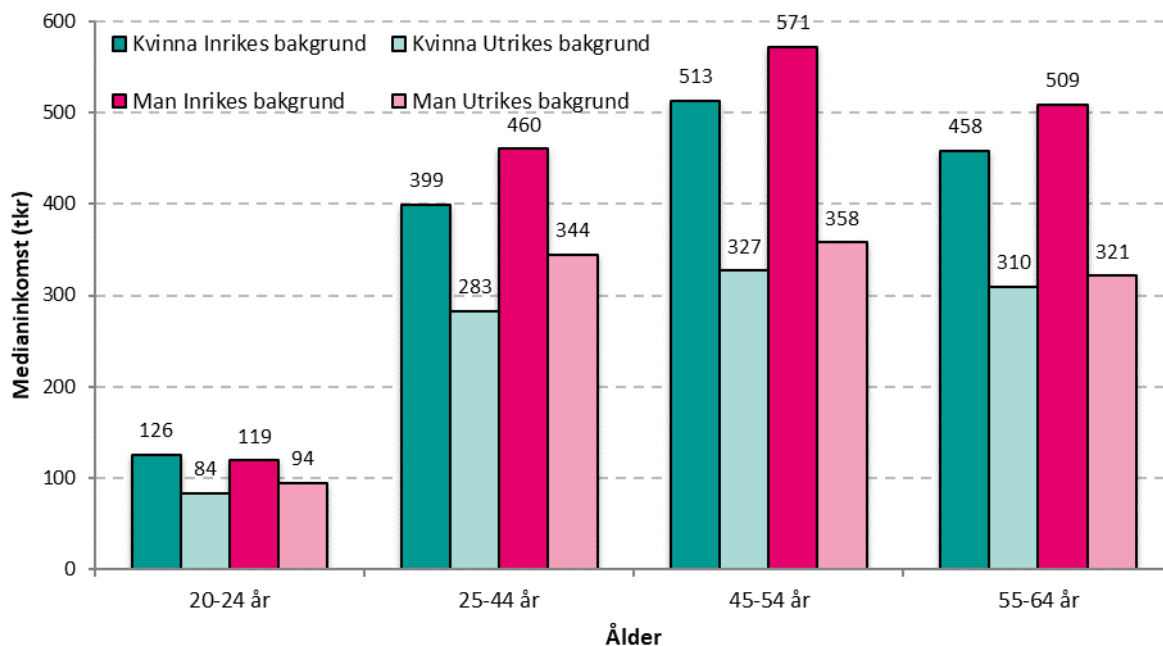
Figur 3: Medianvärden av sammanräknad förvärvsinkomst för individer med inrikes och utrikes bakgrund i åldern 20–64 år, år 2021.



Källa: SCB

När statistiken delas upp på kön, åldersgrupp samt inrikes och utrikes bakgrund, framgår att kvinnor både med inrikes och utrikes bakgrund har lägre inkomster än männen för samtliga åldersgrupper utom den yngsta, 20-24 år. I denna grupp har män med inrikes bakgrund lägre inkomst än kvinnor med inrikes bakgrund, vilket framgår av Figur 4. I åldersgruppen 45-54 år är skillnaden mellan grupperna som störst, då uppgår inkomsten för kvinnor med utrikes bakgrund till 57 procent av inkomsten för män med inrikes bakgrund. Skillnaderna mellan könen är mindre bland de med utrikes bakgrund jämfört med de med inrikes bakgrund, förutom i åldersgruppen 45-54 år skillnaden mellan könen är lika stor.

Figur 4: Medianvärden av sammanräknad förvärvsinkomst uppdelat på kön samt inrikes och utrikes bakgrund, år 2021.



Källa: SCB

2.2 Inkomster för befolkningen 65 år och äldre

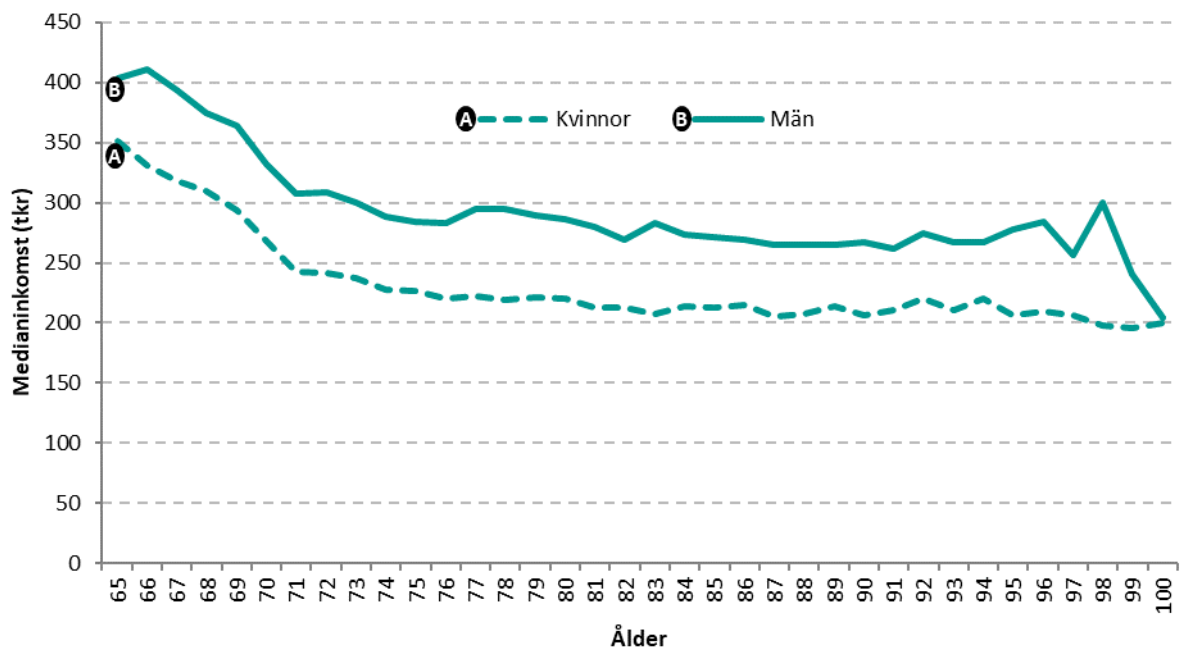
I detta delavsnitt presenteras de sammanräknade förvärvsinkomsterna för åldersgruppen 65 år och äldre. För denna åldersgrupp utgörs inkomsterna huvudsakligen av pensioner, eftersom majoriteten av befolkningen slutar förvärvsarbeta efter 65 års ålder⁴. Därför ligger inkomsterna generellt på en lägre nivå jämfört med befolkningen 20–64 år. År 2021 uppgick medianinkomsten för män i denna åldersgrupp till 309 900 kronor, medan motsvarande inkomster uppgick till 236 600 kronor för kvinnor.

Av Figur 5 framgår att medianinkomsterna minskar successivt från och med 65 års ålder för både kvinnor och män. Det beror på att fler och fler upphör att förvärvsarbeta med stigande ålder. Dessutom kan pensionsupplägg som innebär större uttag under de första pensionsåren bidra till den tydliga inkomstminskningen fram till cirka 75 års ålder. Vid 65 års ålder uppgår inkomsterna till 404 000 kronor för män och 352 000 kronor för kvinnor. Vid 80 års ålder har inkomsterna för männen minskat till 287 000 kronor vilket motsvarar en minskning på knappt 29 procent. Motsvarande siffror för kvinnorna är 220 000 kronor och drygt 37 procent för kvinnor.

Kvinnor i åldersgruppen 65 år och äldre har liksom för åldrarna 20–64 år lägre medianinkomster än män för samtliga åldrar. Inkomstgapet mellan könen är som minst i åldrarna 65–70 år då kvinnors medianinkomster uppgår i snitt till cirka 82 procent av männens inkomster. I de allra äldsta åldrarna är antalet personer få, vilket kan ge tydliga slumpmässiga effekter, som för 98-åriga män i Figur 5. Åldersgruppen 100 avser personer som är 100 år och äldre vilket gör att de i själva verket är en större grupp än de något yngre åldersgrupperna.

⁴Pensionsmyndigheten, *Pensionsåldrar och arbetslivets längd*, hämtad 23 maj 2023.

Figur 5: Medianvärde av sammanräknad förvärvsinkomst i åldrarna 65 år och äldre för kvinnor och män, år 2021.

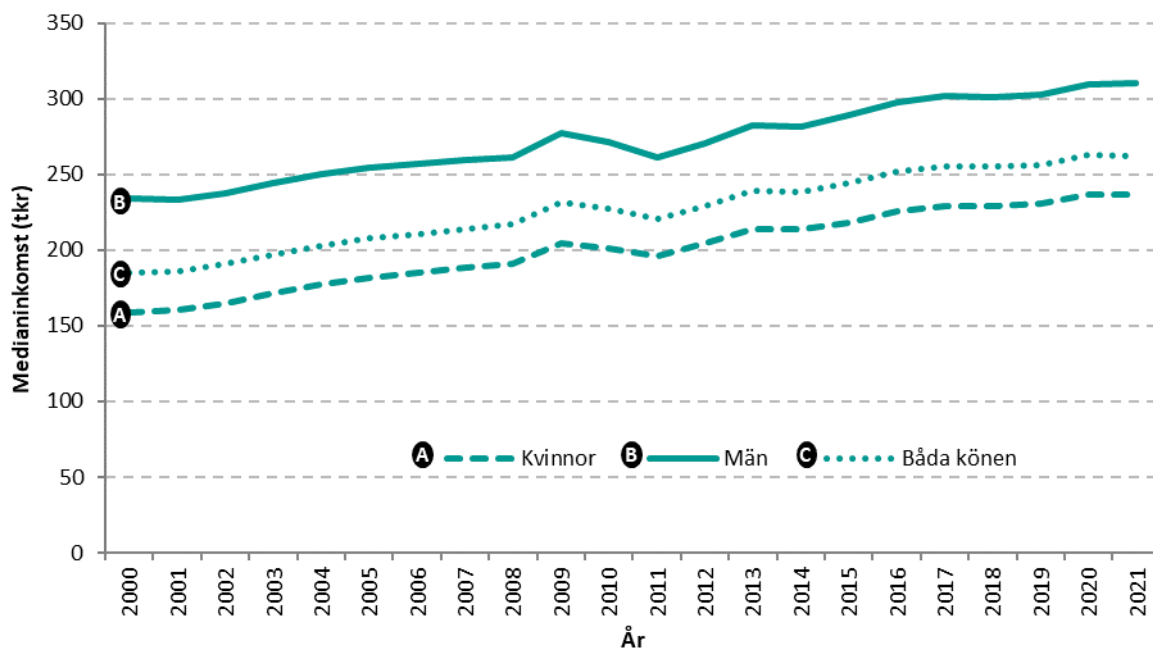


Källa: SCB

De inflationsjusterade medianbeloppen har ökat successivt för de äldre mellan åren 2000 och 2021, totalt med 32 procent för män och 49 procent för kvinnor. Åren 2010–2011 samt 2014 minskade dock medianinkomsterna för båda könen, som en konsekvens av den tidigare nedgången i ekonomin vilket påverkade de årliga omräkningarna av den allmänna pensionen. Mellan åren 2020 och 2021 var medianinkomsterna i princip oförändrade för både män och kvinnor.

Trots att kvinnors medianinkomster har ökat mer än för män kvarstår ett tydligt inkomstgap mellan könen under hela perioden. Vid periodens början, år 2000, uppgick kvinnornas medianinkomster till 68 procent av männens medianinkomster. Vid år 2021 hade skillnaderna minskat något då kvinnornas medianinkomster uppgick till ungefär 76 procent av männens medianinkomster.

Figur 6: Medianvärde av sammanräknad förvärvsinkomst i fasta priser efter 2021 års prisnivå perioden 2000–2021 för båda könen åldersgrupp 65 år och äldre.



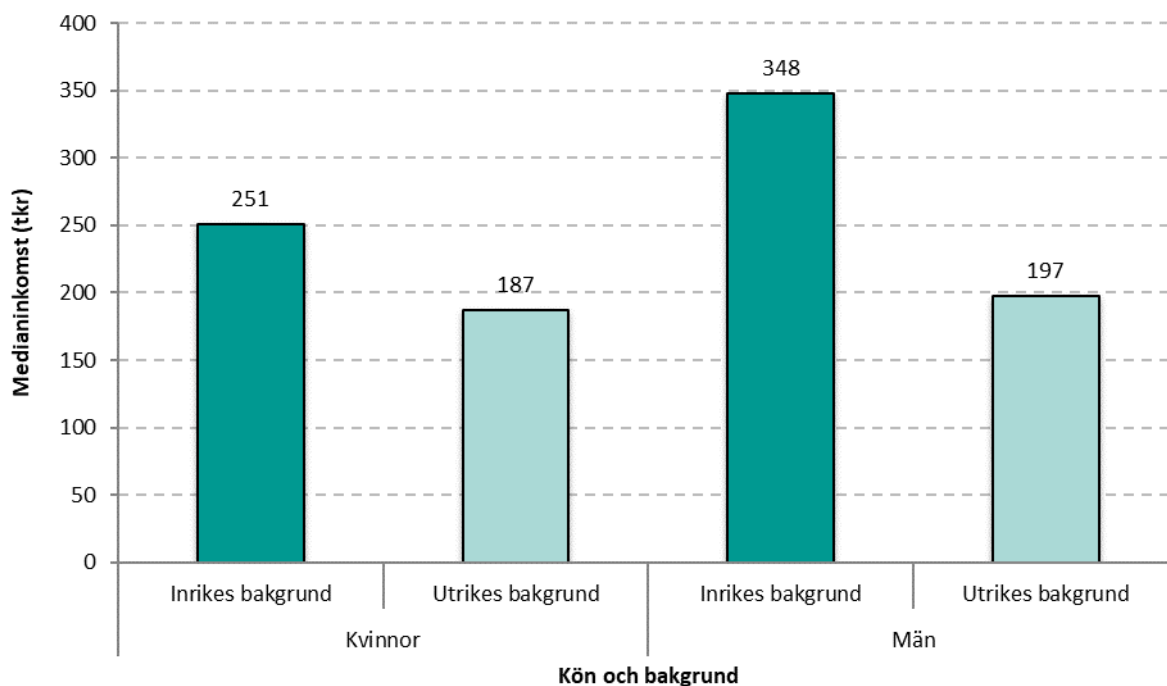
Källa: SCB

Av befolkningen i åldersgruppen 65 år och äldre hade drygt 24 procent utrikes bakgrund år 2021. Andelen med utrikes bakgrund inom denna åldersgrupp är således lägre jämfört med andelen bland åldrarna 20–64 år (se avsnitt 2.1). Liksom för befolkningen i åldern 20–64 år är medianinkomsterna högst för män med inrikes bakgrund och lägst för kvinnor med utrikes bakgrund. Skillnaderna mellan kvinnor och män är betydligt mindre bland de med utrikes bakgrund jämfört med gruppen med inrikes bakgrund.

En bidragande orsak till att medianinkomsterna är betydligt lägre för de med utrikes bakgrund är att denna grupp har förvärvsarbetat på den svenska arbetsmarknaden färre år än de med inrikes bakgrund och därmed har lägre pensioner. Enligt Pensionsmyndighetens⁵ uppgifter hade de med utrikes bakgrund i genomsnitt 24,9 år med intjänande till inkomstgrundad pension bland de som påbörjade uttag av inkomstpension under år 2020. De med inrikes bakgrund hade som jämförelse i genomsnitt 43 intjänandeår vid samma tidpunkt.

⁵Pensionsmyndigheten, *Pensionsåldrar och arbetslivets längd*, hämtad 23 maj 2023.

Figur 7: Medianvärde av sammanräknad förvärvsinkomst för befolkningen 65 år och äldre, uppdelat på kön samt inrikes och utrikes bakgrund, år 2021.



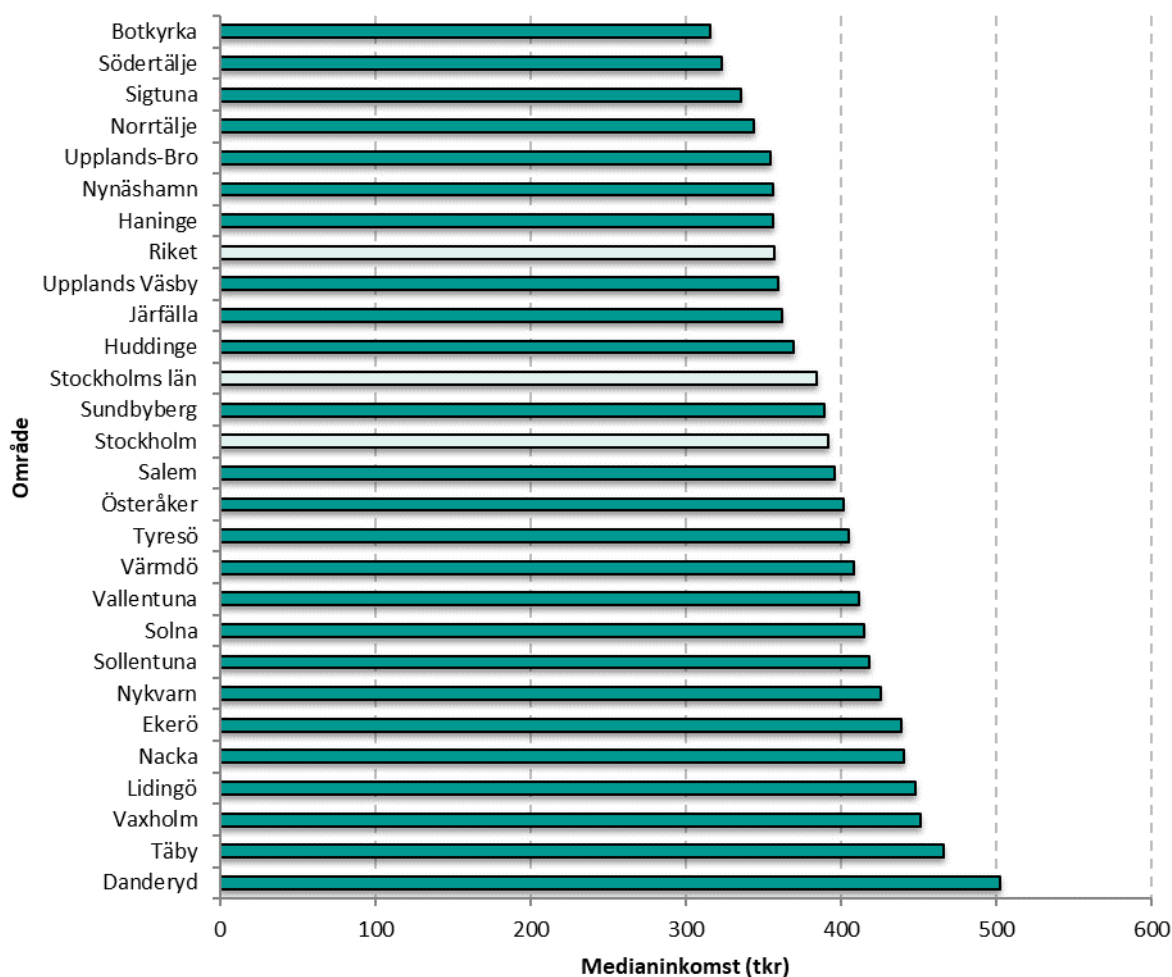
Källa: SCB

2.3 Inkomster för befolkningen i stadens områden

I detta delavsnitt presenteras medianvärden av sammanräknad förvärvsinkomst efter geografisk indelning, för befolkningen 20–64 år respektive 65 år och äldre. Som en inledning visas medianinkomsterna ur ett länsperspektiv i Figur 8. Här visas medianinkomsterna för befolkningen 20–64 år uppdelade på kommunerna inom Stockholms län samt för hela länet och riket som jämförelse. Kommunen med högst medianinkomst är Danderyd, vars medianinkomst uppgår till 503 000 kronor. Därefter följer Täby och Vaxholm, vars medianinkomster uppgår till 466 000 kronor respektive 451 000 kronor. Stockholms stads medianinkomst uppgår till 392 000 kronor och staden placerar sig därmed på plats 14 av länets 26 kommuner vad gäller inkomstnivå.

Befolkningen i Botkyrka kommun har den lägsta medianinkomsten i länet, 315 000 kronor. Därefter följer Södertälje och Sigtuna vars medianinkomster uppgår till 323 000 respektive 335 000 kronor.

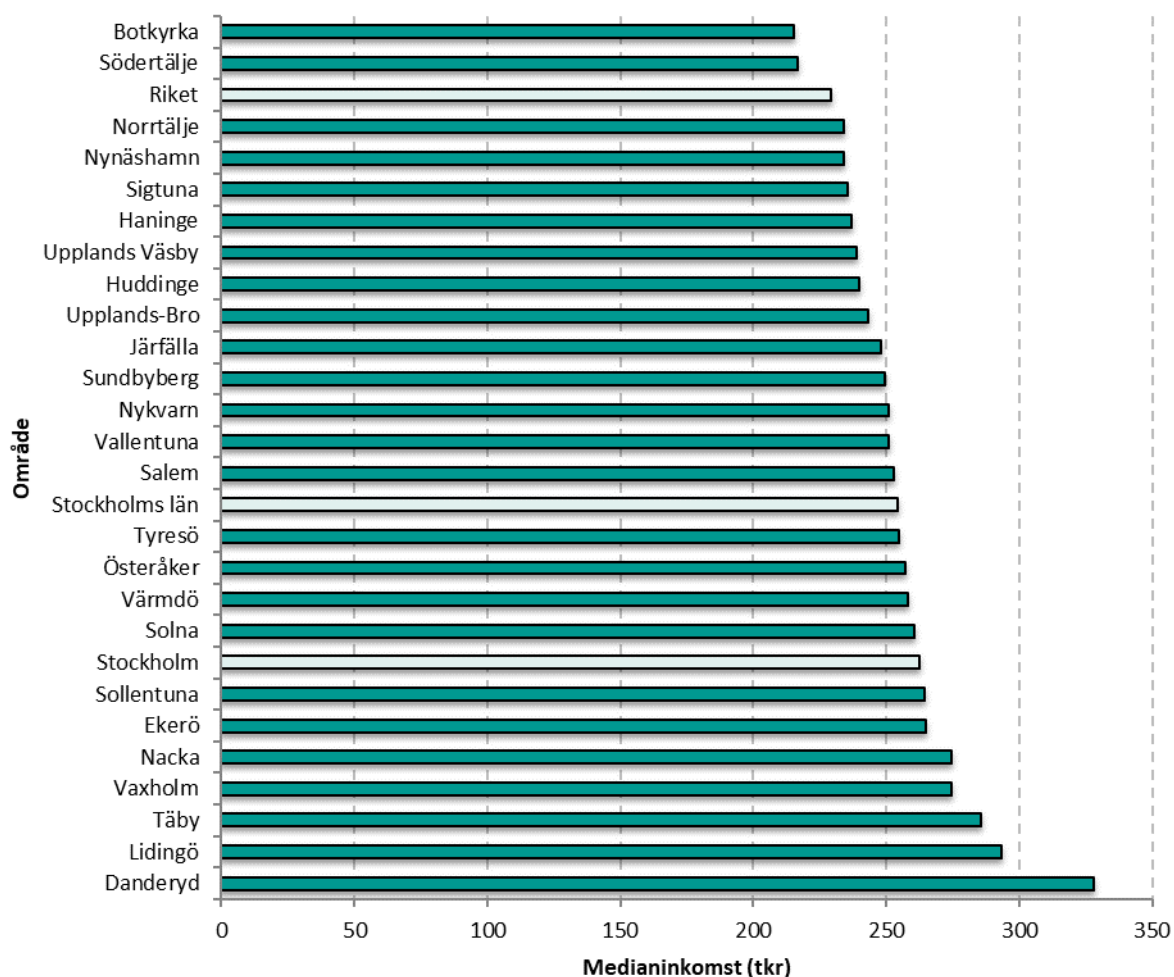
Figur 8: Medianvärde av sammanräknad förvärvsinkomst uppdelat per geografiskt område för befolkningen 20–64 år, år 2021.



Källa: SCB

Då medianvärdena för sammanräknad förvärvsinkomst studeras för åldersgruppen 65 år och äldre noteras i stort sett samma mönster vad gäller kommuner med högst respektive lägst medianinkomster i åldersgruppen 20–64 år, dock på en generellt lägre nivå för respektive kommun. Danderyd har högst medianinkomst, som uppgår till 328 000 kronor och Botkyrka samt Södertälje har lägst medianinkomst på 215 000 respektive 217 000 kronor. För denna åldersgrupp är medianinkomster för Stockholms stad 263 000 kronor, vilket betyder att Stockholm stad har den åttonde högsta inkomstnivån i länet för åldersgruppen över 65 år.

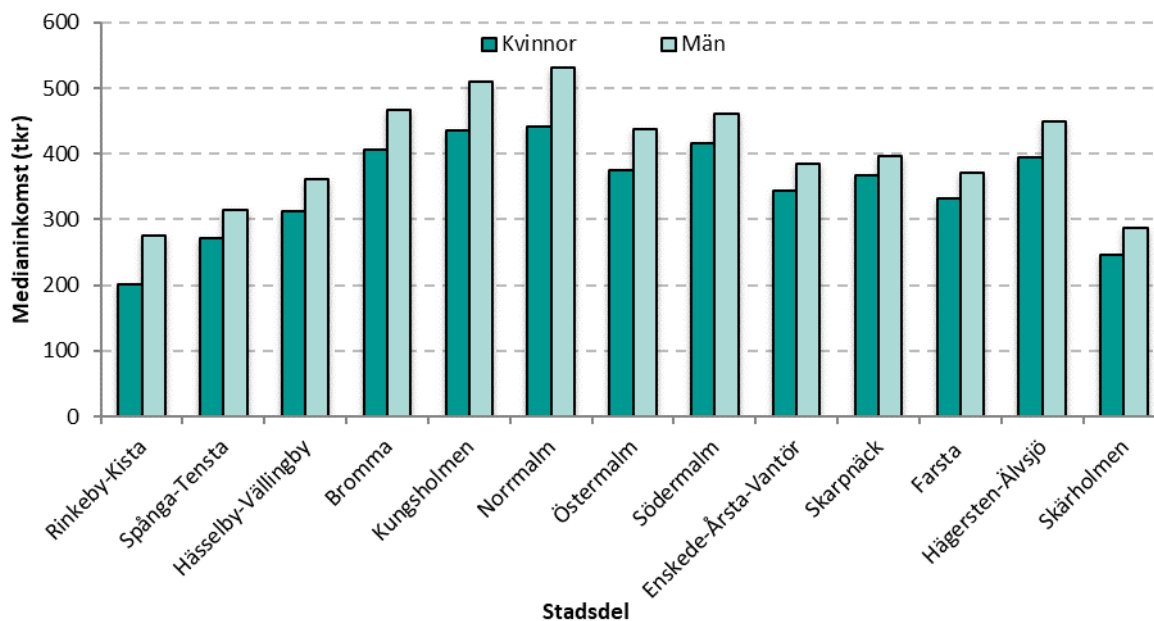
Figur 9: Medianvärde av sammanräknad förvärvsinkomst uppdelat per geografiskt område för befolkningen 65 år och äldre, år 2021.



Källa: SCB

Om inkomstnivåerna i stället jämförs mellan stadsdelsområden inom Stockholms stad framgår att medianinkomsterna varierar kraftigt, vilket framgår av Figur 10. De högsta medianinkomsterna år 2021 återfanns i Norrmalm och Kungsholmen, för både män och kvinnor, medan Rinkeby-Kista och Skärholmen hade de lägsta medianinkomsterna. Män hade genomgående ett högre medianvärde avseende den sammanräknade inkomsten jämfört med kvinnor i samtliga stadsdelsområden. Skillnaderna mellan könen var som störst i Rinkeby-Kista, där männens inkomster var 37 procent högre än kvinnornas. I Skarpnäck är skillnaderna som minst där männens inkomster var 8 procent högre jämfört med kvinnornas.

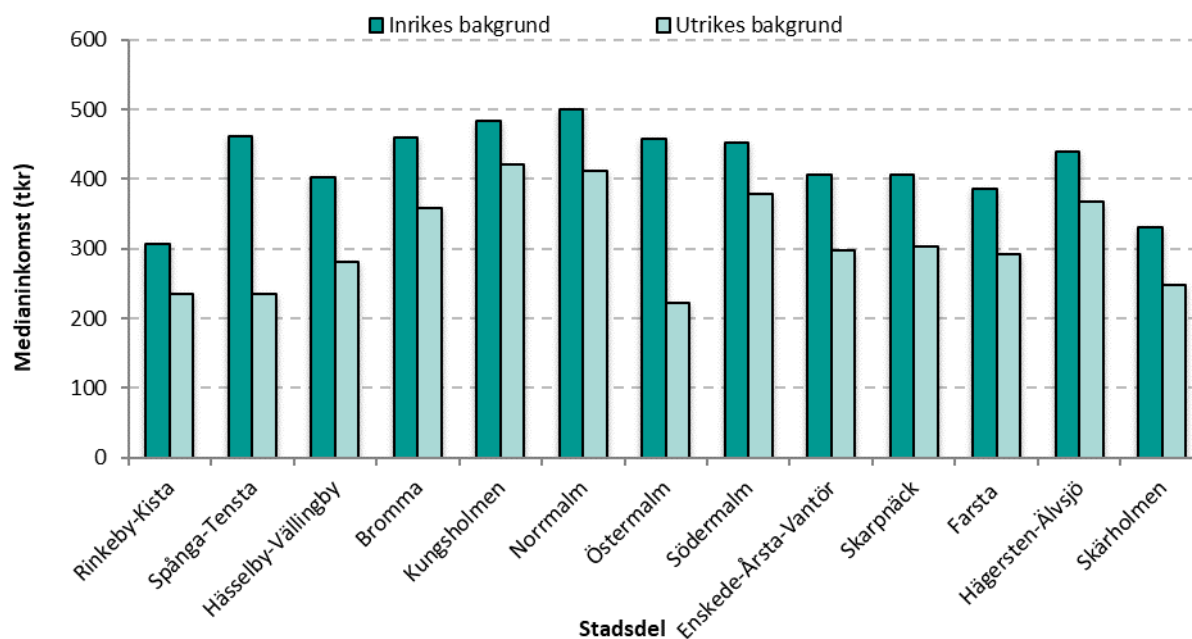
Figur 10: Medianvärde av sammanräknad förvärvsinkomst per kön och uppdelat på stadsdelsområde för befolkning 20–64 år, år 2021.



Källa: SCB

Då skillnaderna mellan de med inrikes och utrikes bakgrund studeras efter stadsdelsområde framgår att det fanns kraftiga variationer i staden år 2021. Individer med utrikes bakgrund hade lägst inkomster i Östermalm, där medianinkomsterna uppgick till 222 000 kronor. I Kungsholmen var inkomsterna för individer med utrikes bakgrund i stället högst där de uppgick till 421 000 kronor, följt av Norrmalm där medianinkomsten uppgick till 413 000 kronor. I Kungsholmen var även inkomstskillnaderna mellan de med inrikes och utrikes bakgrund som lägst där individer med inrikes bakgrund hade 15 procent högre medianinkomst än individer med utrikes bakgrund. I Spånga-Tensta och Östermalm var skillnaderna betydligt högre, de med inrikes bakgrund hade där ungefär dubbelt så hög medianinkomst som de med utrikes bakgrund år 2021.

Figur 11: Medianvärde av sammanräknad förvärvsinkomst uppdelat på inrikes- och utrikes bakgrund samt på stadsdelsområde för befolkning 20–64 år, år 2021.



Källa: SCB

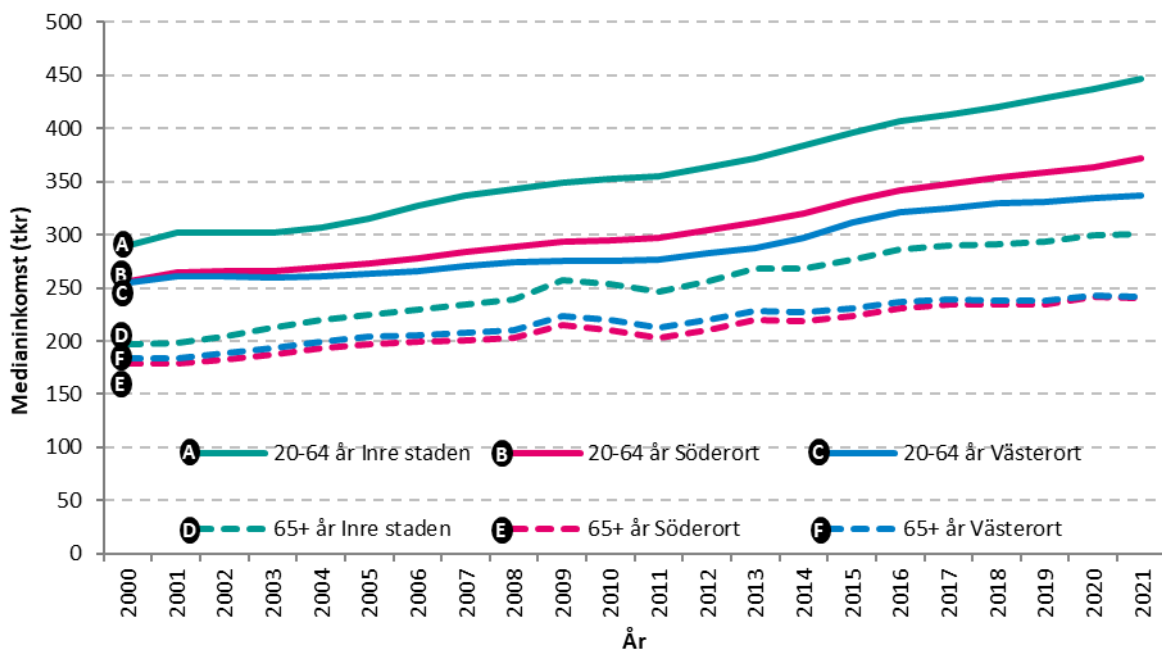
I Figur 12 visas hur de inflationsjusterade medianinkomsterna har utvecklats i staden mellan åren 2000 och 2021, uppdelat på Inre staden⁶, Västerort⁷ och Söderort⁸. Medianinkomsterna har ökat mest i Inre staden, där inkomsterna ökat med 54 procent för befolkningen 20–64 år och 53 procent för befolkningen 65 år och äldre. I Söderort har motsvarande ökning uppgått till 45 respektive 35 procent. I Västerort har inkomstutvecklingen varit långsammare, med 32 procent för befolkningen 20–64 år och 31 procent för åldersgruppen 65 år och äldre. Det är med andra ord området med högst inkomstnivå som även haft den största inkomstutvecklingen under de senaste 20 åren.

⁶ Inre staden inkluderar stadsdelsområdena Kungsholmen, Norrmalm, Östermalm och Södermalm.

⁷ Västerort inkluderar stadsdelsområdena Bromma, Hässelby-Vällingby, Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista.

⁸ Söderort inkluderar stadsdelsområdena Hägersten-Älvsjö, Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck, Farsta och Skärholmen.

Figur 12: Medianvärde av sammanräknad förvärvsinkomst, i fasta priser justerat efter 2020 års prisnivå, för befolkningen perioden 2000–2021 uppdelat på ålder och områden.

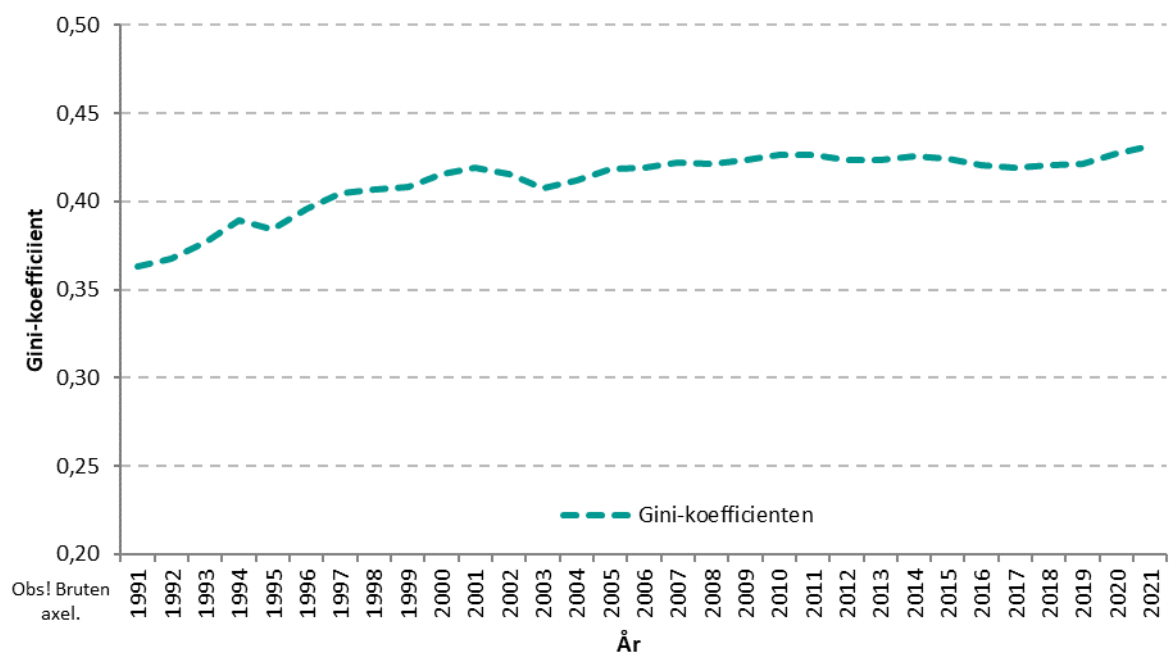


Källa: SCB

För att få en uppfattning om inkomstspridningen för befolkningen används ett mått som kallas Gini-koefficienten, som mäter hur inkomsterna fördelas över hela inkomstskalan och kan anta ett värde mellan 0 och 1. Ju lägre värde på Gini-koefficienten, desto mer jämnt fördelade är inkomsterna mellan invånarna.

År 2021 uppgick Gini-koefficienten för sammanräknad förvärvsinkomst bland befolkningen 20 år och äldre till 0,431 i Stockholm, vilket är en ökning mot föregående års värde på 0,43. Det innebär att inkomstspridningen har blivit något större bland Stockholms stads förvärvsarbetande. Av Figur 13 framgår att Gini-koefficienten har ökat sedan 1991, då den uppgick till 0,36. Inkomsterna har således blivit mer ojämnt fördelade bland Stockholms stads invånare sedan 1991, men under 2000-talet har inkomstfördelningen varit relativt stabil även om 2021 visade på en något högre ökning jämfört med föregående år. Mellan år 2000 och 2021 har ökningen totalt sett varit 3,8 procent.

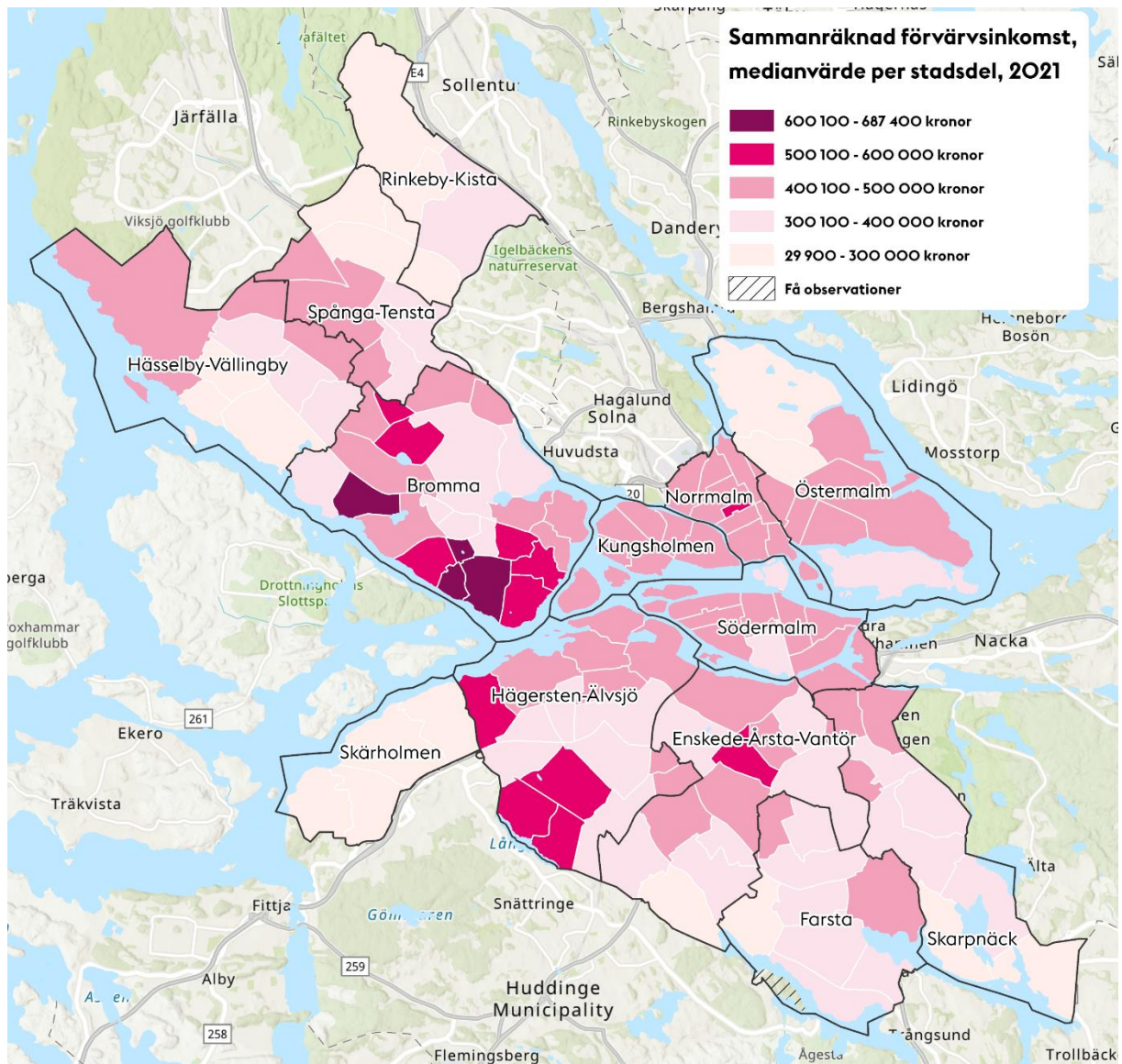
Figur 13. Gini-koefficient för befolkningen 20 år och äldre i Stockholm stad, år 1991–2021.



Källa: SCB

I kartan i Figur 14 illustreras hur individers sammanräknade förvärvsinkomst varierade mellan Stockholms stadsdelar år 2021. Stadsdelarna med högst ekonomisk standard ligger framför allt i stadsdelsområdet Bromma, men även i Hägersten-Älvsjö och Enskede-Årsta-Vantör. De stadsdelar med lägst median av sammanräknad förvärvsinkomst ligger i universitetsområdena i Östermalm, som bebos till största del av studenter. I övrigt återfinns de stadsdelar med lägst sammanräknad förvärvsinkomst i Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta.

Figur 14: Karta över medianvärden av sammanräknad förvärsinkomst per stadsdel i Stockholm stad år 2021.



Källa: SCB

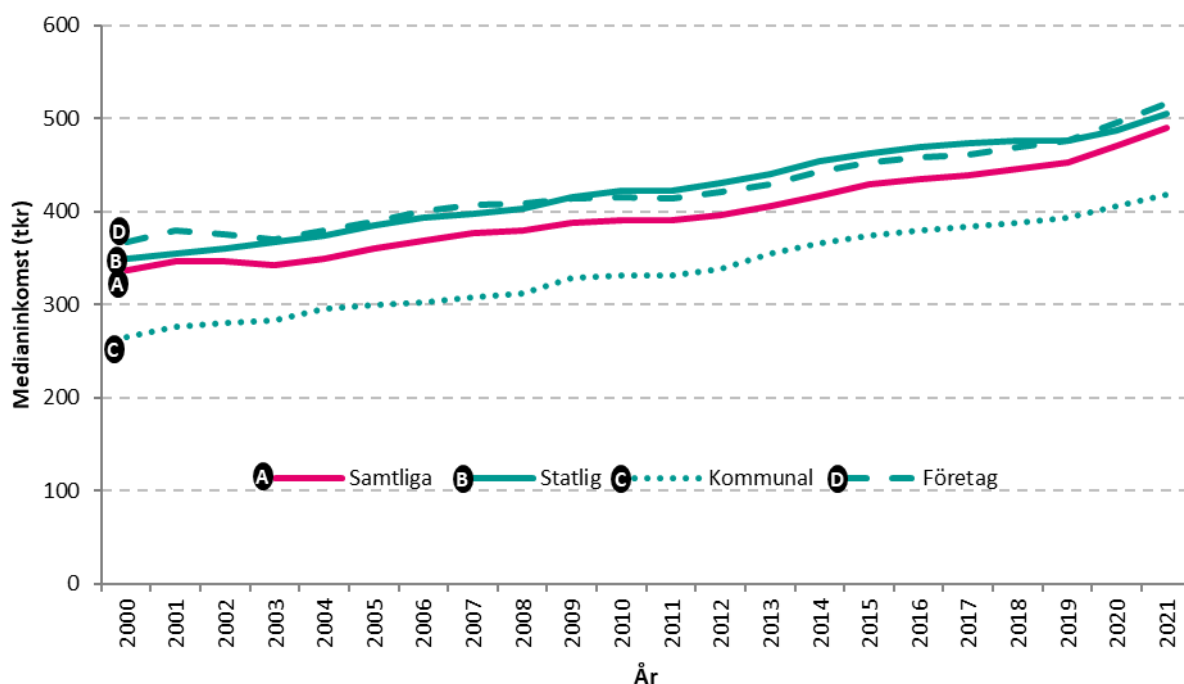
2.4 Arbetsinkomster

I detta delavsnitt presenteras arbetsinkomsterna för förvärvsarbetande i Stockholm stad. Arbetsinkomsterna utgörs av inkomster från löner och näringsverksamhet, ersättning i samband med sjukdom, föräldrapenning samt dag ersättning vid repetitionsutbildning och civilförvar. Dock ingår inte arbetsmarknadsstöd samt sjuk- och aktivitetsersättning, som inkluderas i sammanräknad förvärvsinkomst.

I Figur 15 presenteras inkomstutvecklingen för olika samhällssektorer⁹ mellan åren 2000 och 2021 i fasta priser utifrån 2021 års nivå. Rapporten fokuserar i övrigt på medianinkomst i stället för medelinkomst, men då det saknas uppgifter om medianinkomst per sektor för tidigare år görs den här historiska jämförelsen med medelinkomster.

Under år 2021 uppgick den genomsnittliga arbetsinkomsten inom företagssektorn till 516 400 kronor, vilket var något högre än inom statlig sektor, 505 200 kronor, och högre än inom kommunal sektor, 418 200 kronor. Som framgår av Figur 15 nedan har reallönerna inom de olika sektorerna följt ungefär samma utveckling sedan år 2000. Inom statlig och kommunal sektor har reallönerna ökat med 156 000 respektive 152 000 kronor sedan år 2000. Inom företagssektorn har reallönerna ökat med 148 000 kronor under samma tidsperiod. Skillnaden som förelåg i medelinkomst mellan olika branscher år 2000 är därmed relativt oförändrad.

Figur 15: Utveckling av medelinkomst per sektor år 2000–2021, justerat efter 2021 års prisnivå.



Källa: SCB

Inom samtliga sektorer var såväl medelinkomsten som medianinkomsten 2021 fortsatt högre för män än för kvinnor. Störst skillnad mellan könen fanns, liksom tidigare år, inom

⁹ Från 2014 har SCB hämtat information om näringsgren och sektor från Företagsdatabasen (FDB). Denna information har tidigare tillhandahållits av Skatteverket, vilket skulle kunna påverka jämförbarheten bakåt i någon grad. För närmare beskrivning, se *Bilaga: Källor och definitioner*

företagssektorn, vilket redovisas i Figur 16. Skillnaden i medianinkomsten mellan män och kvinnor var ungefär 16 procent inom företagssektorn. Skillnaden mellan män och kvinnors medianlöner inom statlig och kommunal sektor och motsvarande 6 respektive 4 procent. Inom statlig och kommunal sektor är det således en jämnare inkomstfördelning mellan könen.

Figur 16: Medianinkomst per kön och sektor, år 2021.



Källa: SCB

Gruppen med utrikes bakgrund utgjorde år 2021 ungefär 28 procent av samtliga förvärvsarbetande i Stockholm stad. Merparten av dessa var sysselsatta inom företagssektorn, ca 105 000 personer, medan ca 21 000 arbetade inom kommunal sektor och drygt 8 000 inom statlig sektor. Bland kvinnor med utrikes bakgrund var det, liksom bland kvinnor med inrikes bakgrund, en betydligt större andel sysselsatta inom offentlig sektor jämfört med privat sektor.

Medianvärdet av arbetsinkomsten var under 2021 lägre för de med utrikes bakgrund än för de med inrikes bakgrund i samtliga tre sektorer. Störst var skillnaden inom företagssektorn, dvs samma sektor som hade störst inkomstskillnad mellan män och kvinnor, där de med utrikes bakgrund i genomsnitt hade 19 procent lägre inkomst än de med inrikes bakgrund. I den statliga sektorn var arbetsinkomsterna för de med utrikes bakgrund 14 procent lägre jämfört med de med inrikes bakgrund, och i kommunal sektor var motsvarande 13 procent lägre.

Gruppen med utrikes bakgrund är inte en homogen grupp, utan omfattar individer från olika länder, med olika utbildningsbakgrund, olika orsaker till invandring och varierande vistelsetid i Sverige. Även om det är svårt att dra några generella slutsatser om gruppen som sådan är utbildningsnivån totalt sett något lägre bland de med utrikes bakgrund¹⁰, vilket skulle kunna vara en bidragande orsak till inkomstskillnaderna.

¹⁰ SCB, *Befolkningens utbildning 2020*, hämtad 24 maj 2023.

Figur 17: Medianvärden av sammanräknad förvärvsinkomst uppdelat på sektor samt bakgrund (inrikes/ utrikes) år 2021.

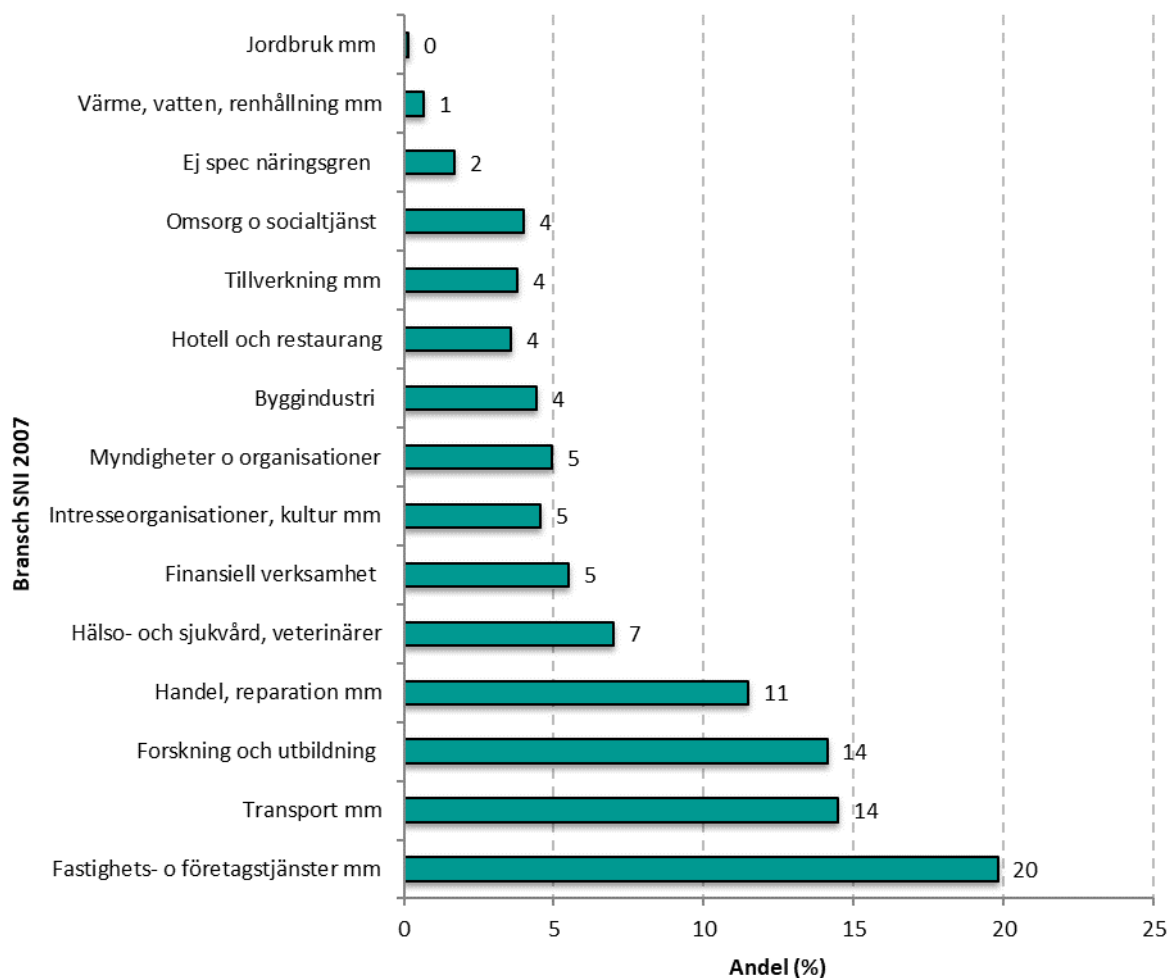


Källa: SCB

2.4.1 Inkomst per bransch

I detta delavsnitt presenteras medianinkomsterna uppdelat per bransch. Den bransch inom vilken de flesta i Stockholm är sysselsatta är fastighets- och företagstjänster (i huvudsak företagstjänster). Branschen sysselsätter ungefär en femtedel av de förvärvsarbetande i Stockholm, se Figur 18. Därefter följer transport samt forskning och utbildning. De två branscher som sysselsätter lägst andel i Stockholm stad är värme, vatten och renhållning samt jordbruk. Dessa två branscher sysselsätter tillsammans mindre än en procent av Stockholms förvärvsarbetande befolkning.

Figur 18: Andel förvärvsarbetande per bransch enligt SNI 2007 (grov nivå), år 2021.

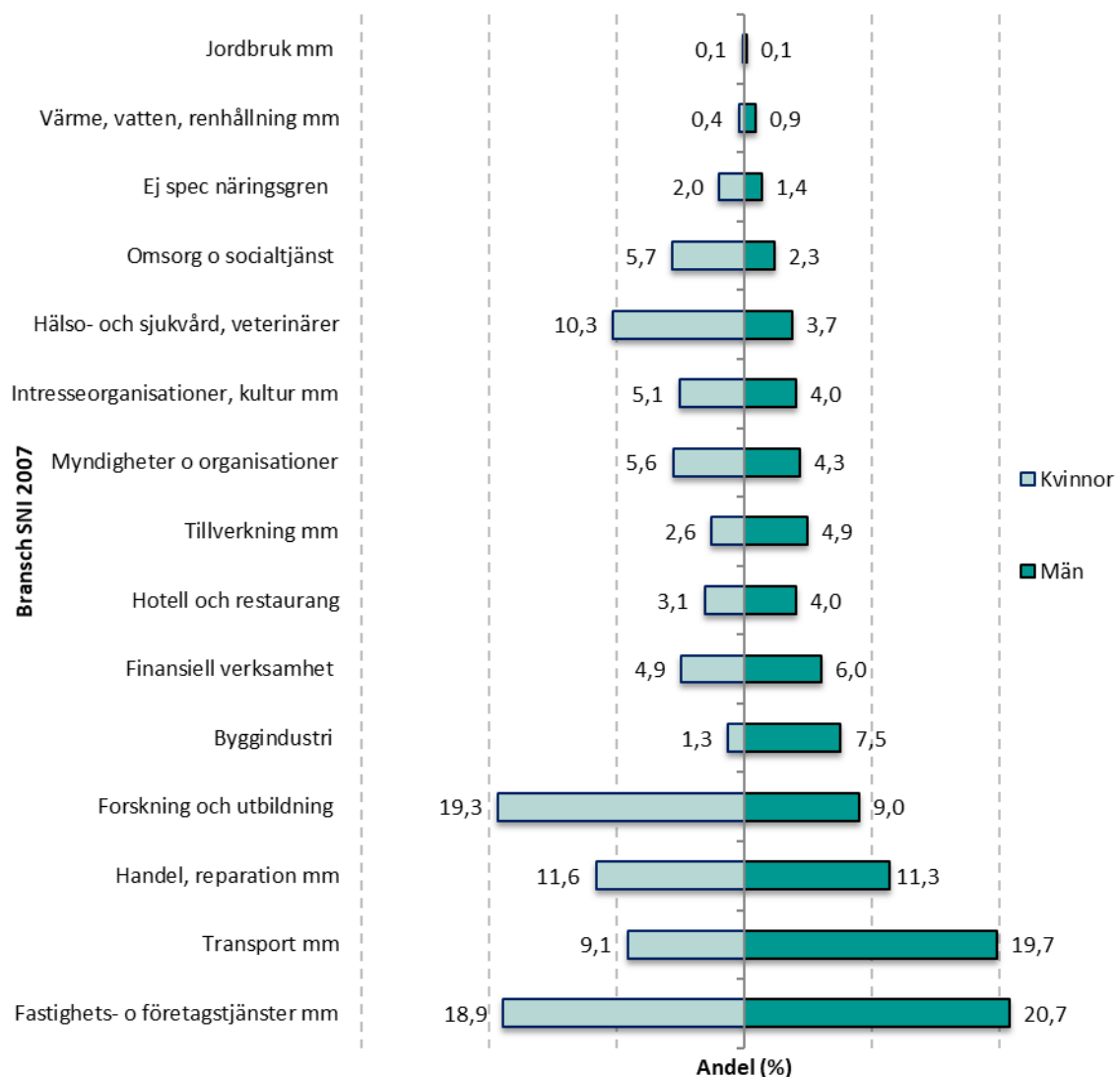


Källa: SCB

För att illustrera könsuppdelningen i de olika branscherna visas i Figur 19 andelen män och kvinnor som förvärvsarbetar inom respektive bransch. Den bransch med störst andel kvinnor är forskning och utbildning, som sysselsatte 19,3 procent av de förvärvsarbetande kvinnorna år 2021, följt av fastighets- och företagstjänster som stod för 18,9 procent av de förvärvsarbetande kvinnorna. Män förvärvsarbetar i störst utsträckning inom fastighets- och företagstjänster, som sysselsatte 20,7 procent av männen, följt av transport, som stod för 19,7 procent av de förvärvsarbetande männen.

Inom forskning och utbildning, hälso- och sjukvård samt omsorg och socialtjänst finns en tydlig överrepresentation av kvinnor, medan transport, magasinering och kommunikation samt byggindustri har en tydlig övervikt av män.

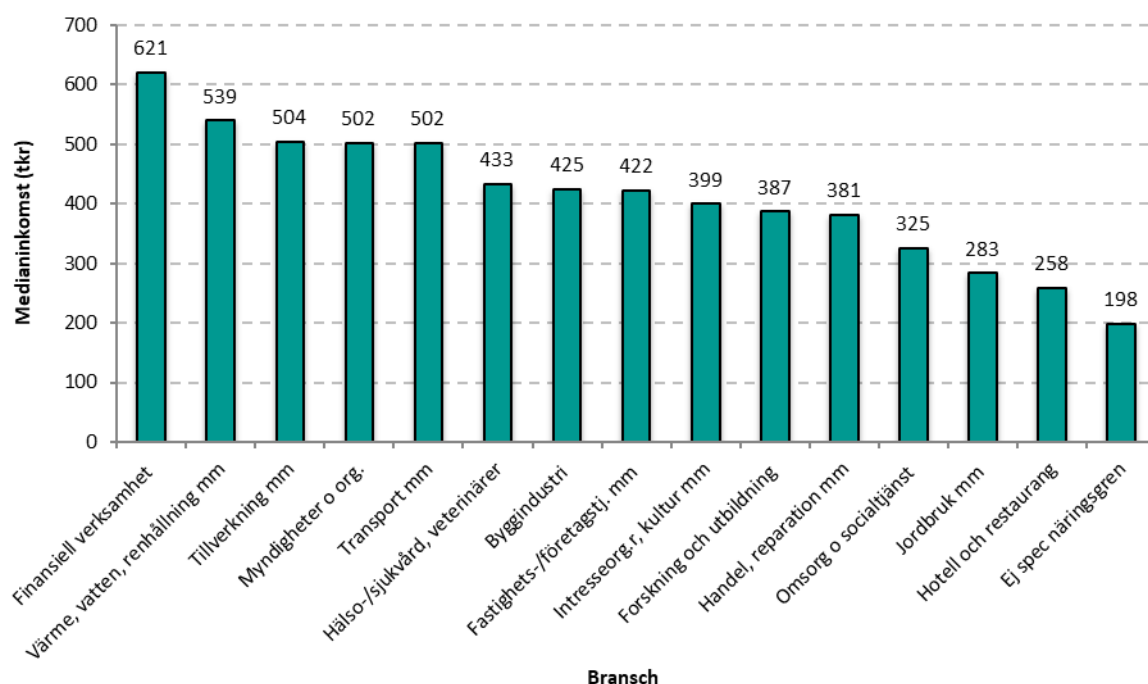
Figur 19: Andel förvärvsarbetande per bransch enligt SNI 2007 (grov nivå), uppdelat på kön, år 2021.



Källa: SCB

Medianinkomsten skiljer sig relativt mycket mellan de olika branscherna, vilket framgår av Figur 20. Medianinkomsten är högst inom finansiell verksamhet där den 2021 uppgår till 621 000 kronor, följt av vatten, värme och renhållning på 539 000 kronor samt tillverkning på 504 000 kronor. Lägst är medianinkomsten inom hotell och restaurang, där medianinkomsten uppgår till 258 000 kronor.

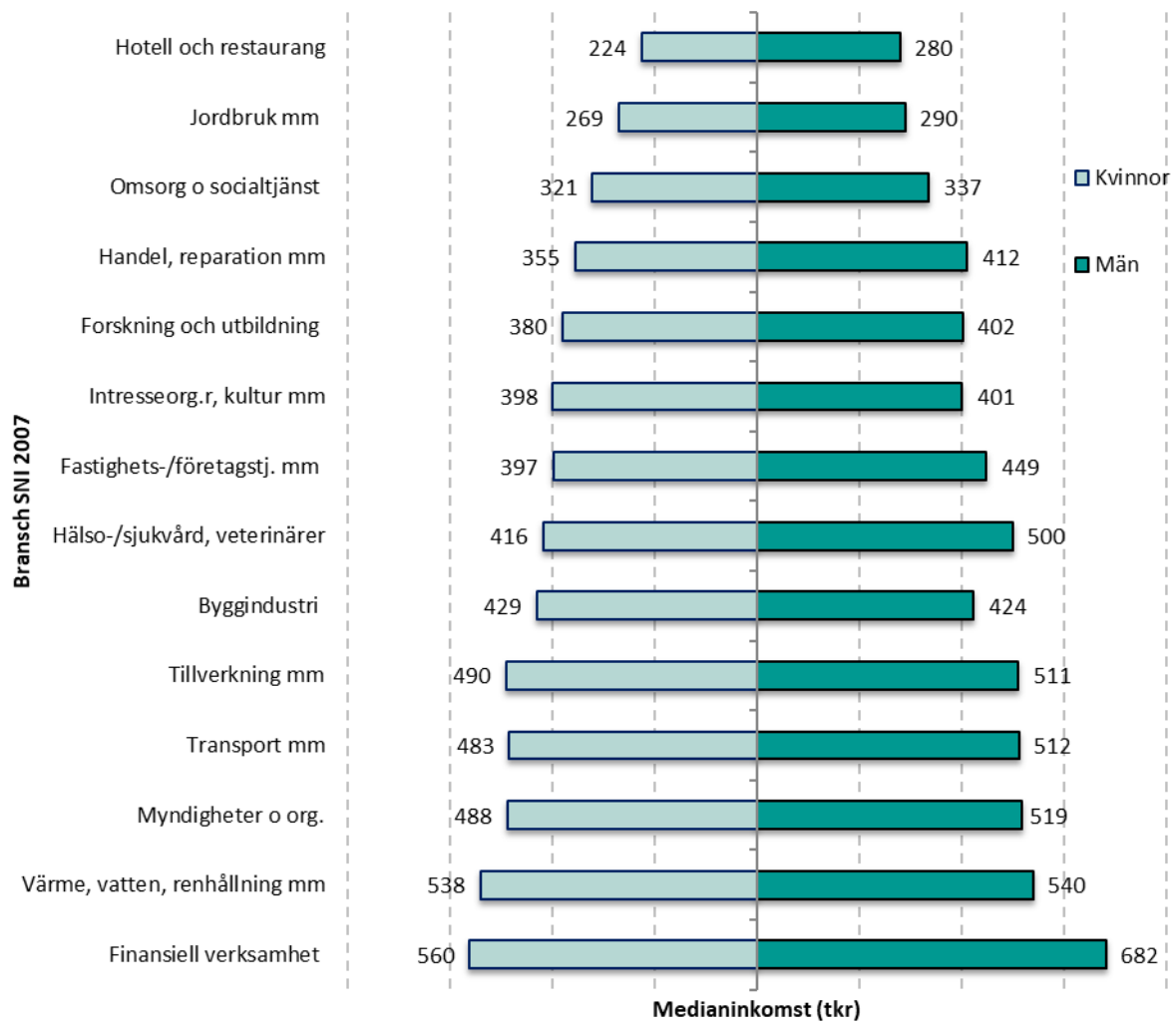
Figur 20: Medianinkomst efter bransch, SNI 2007 (grov nivå), år 2021.



Källa: SCB

Inom samtliga branscher, förutom byggindustrin, var medianinkomsten för män högre än medianinkomsten för kvinnor. För byggindustrin var kvinnors lön ungefär 1 procent högre än mäns år 2021. Inom branscherna värme, vatten och renhållning samt intresseorganisationer och kultur var det en relativt liten skillnad mellan könen. Där var mäns löner 0,3 respektive 0,7 procent högre än kvinnors år 2021. Inom hotell och restaurang samt finansiell verksamhet var skillnaden mellan könen störst. Där var männens medianlön nästan 25 respektive 22 procent högre än kvinnornas.

Figur 21: Medianinkomst kvinnor och män, uppdelat efter bransch enligt SNI 2007 (grov nivå), år 2021.



Källa: SCB

3 Inkomster för hushåll i Stockholms stad

I följande avsnitt beskrivs inkomsterna för stadens hushåll och familjer. Inkomstslaget som presenteras är den disponibla inkomsten, som avser de totala inkomsterna för hushållets medlemmar och inkluderar alla skattepliktiga och skattefria transfereringar, minus skatt och övriga negativa transfereringar. Till skillnad från sammanräknad förvärvsinkomst ingår kapitalinkomster i disponibel inkomst. Förändringar i kapitalinkomster kan därmed ha en påverkan på den disponibla inkomsten.

Till och med år 2014 redovisades de disponibla inkomsterna för stadens familjer och från och med år 2015 redovisas inkomsterna för stadens hushåll. Tidsserierna bryts därför år 2014 då två inkomstvärden anges, ett enligt familjedefinitionen och ett för hushåll. Se *Bilaga: Källor och definitioner* för närmare beskrivning av disponibel inkomst samt familje- och hushållsbegreppet.

3.1 Hushållens disponibla inkomster

Stockholm stad bestod år 2021 av drygt 456 500 hushåll, varav den största gruppen utgörs av ensamboende hushåll, se Tabell 1. Bland hushåll med barn utgör sambo/gifta med barn under 19 år den största gruppen, med 17 procent av totala antalet hushåll. Övriga hushåll, som består av exempelvis tregenerationsboenden, inneboenden eller kollektiv, utgjorde 10 procent av det totala antalet hushåll.

Jämfört med år 2020 ökade antalet hushåll totalt med omkring 3 500 (0,8 procent). Antalet övriga hushåll och ensamstående med barn minskade från föregående år, med andelen samboende och ensamboende ökade.

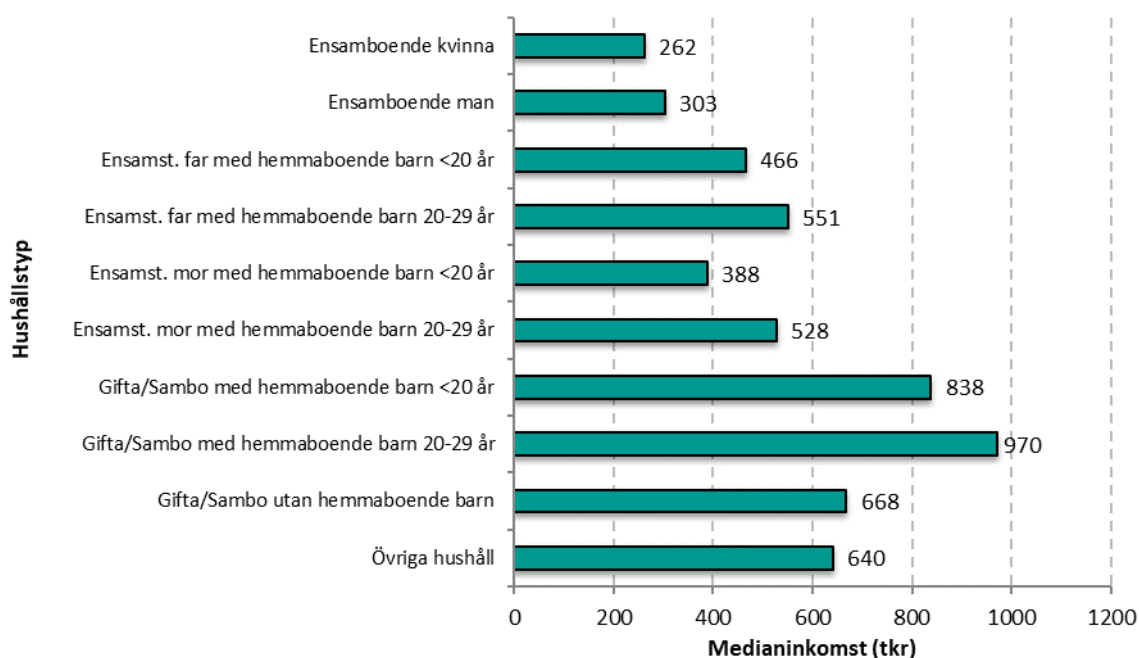
Tabell 1: Antal hushåll i Stockholm stad år 2021.

Hushållstyper	Antal	Andel
Gifta/Sambo utan hemmaboende barn	85 994	19%
Gifta/Sambo med minst ett hemmaboende barn 0-19 år	77 422	17%
Gifta/Sambo med yngsta hemmaboende barn 20-29 år	8 469	2%
Ensamstående far med minst ett hemmaboende barn under 0-19 år	6 072	1%
Ensamstående far med yngsta hemmaboende barn 20-29 år	2 791	1%
Ensamstående mor med minst ett hemmaboende barn under 0-19 år	20 429	4%
Ensamstående mor med yngsta hemmaboende barn 20-29 år	5 551	1%
Ensamboende man	96 204	21%
Ensamboende kvinna	109 316	24%
Övriga hushåll	44 280	10%
Totalt	456 528	100%

Medianvärdet för hushållens inkomster uppgick år 2021 till 455 800 kronor. Eftersom antalet medlemmar per hushåll varierar är det dock mer informativt att studera medianinkomster uppdelat per hushållstyp, vilket redovisas i Figur 22.

Den hushållstyp med lägst inkomst år 2021 var ensamboende kvinnor med en medianinkomst på 262 000 kronor, följt av ensamboende män med en medianinkomst på 303 000 kronor. Att dessa grupper har lägst inkomst beror delvis på att det bara är en person som bidrar till hushållets inkomst. Högst medianinkomst hade hushåll med gifta/sambo med yngsta hemmaboende barn över 20 år som uppgick till 970 000 kronor, följt av motsvarande hushåll med yngsta hemmaboende barn under 20 år, vars medianvärde uppgick till 837 800 kronor. Inkomsterna från dessa hushåll baseras ofta på flera inkomster, vilket bidrar till de högre medianvärdena.

Figur 22: Medianvärden av disponibel inkomst per hushåll, uppdelat per hushållstyp, år 2021.



Källa: SCB

I Figur 23 visas utvecklingen av de disponibla inkomsterna under perioden 2000–2021. För att göra inkomsterna jämförbara över tid har de justerats efter 2021 års prisnivå, baserat på konsumentprisindex (KPI). Perioden 2000–2014 redovisas inkomsterna utefter familjebegreppet och från och med 2014 sker redovisningen efter hushållsbegreppet¹¹. Det gör att inkomsterna efter 2014 inte är helt jämförbara med inkomstnivåerna perioden före.

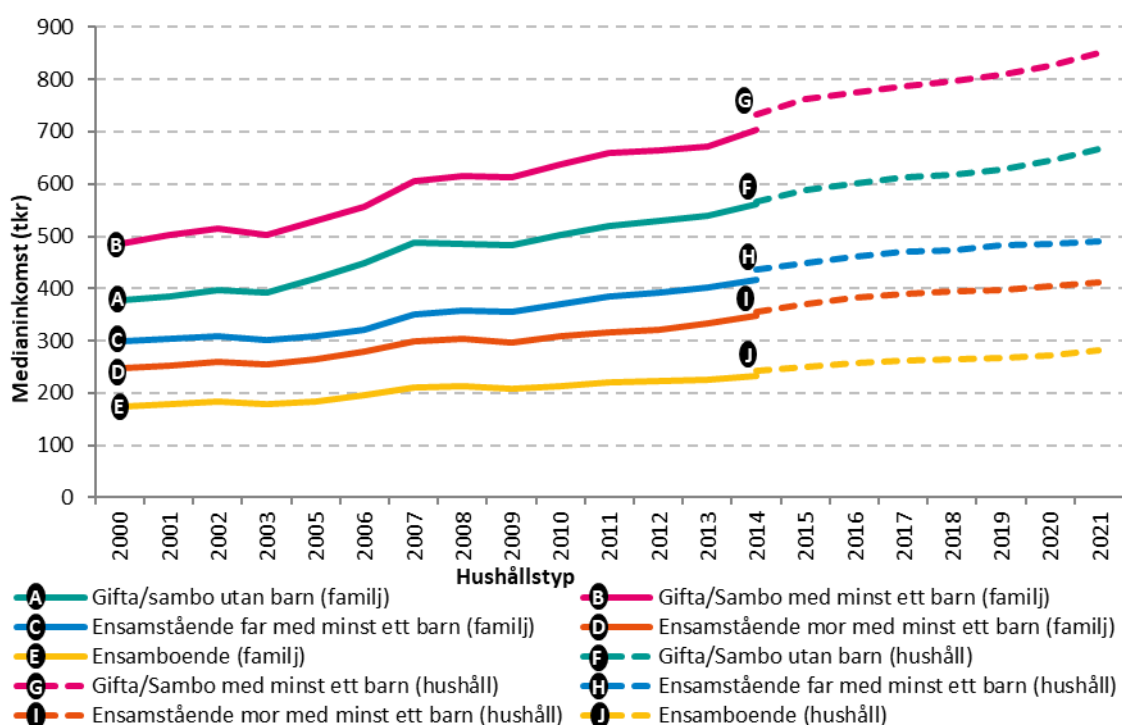
Mellan år 2000 och 2014 ökade inkomsterna som allra mest för gruppen gifta/sambo utan hemmaboende barn (48 procent), följt av gifta/sambo med minst ett hemmaboende barn (45 procent). För de ensamboende ökade medianinkomsten med 34 procent, vilket är den lägsta ökningen bland de olika familjetyperna. På årsbasis har ökningen av medianinkomsterna uppgått till i snitt 2–3 procent. För samtliga familjetyper skedde dock en minskning av de disponibla inkomsterna under år 2003. En orsak till minskningen skulle kunna vara en

¹¹ Se vidare bilaga för mer info

förändring i kapitalinkomster under IT-kraschen. Åren 2006–2007 kännetecknades av relativt sett stora ökningarna av inkomsterna för samtliga familjetyper (mellan 5 och 9 procent), vilket sedan följdes av minskningar år 2009 efter 2008 års finanskris.

Mellan 2017 och 2020 ökade medianinkomsterna för hushållen i lägre takt. År 2021 ökade medianinkomsterna för alla hushållstyper. För gifta/sammanboende par utan barn var ökningen som störst med 3,7 procent jämfört med år 2020. Den minsta ökningen var för ensamstående män med minst ett hemmaboende barn, 0,9 procent, se Figur 23.

Figur 23: Medianvärde av disponibel inkomst för olika hushålls- och familjetyper under perioden 2000–2021. Inkomsterna är justerade efter 2021 års prisnivå.



Källa: SCB

3.2 Hushållens inkomster i stadens områden

När disponibel inkomst jämförs mellan olika hushåll tas ingen hänsyn till hushållets storlek, vilket innebär att vi får bristfällig information om hushållets faktiska ekonomiska standard. Exempelvis ser levnadsstandarden mycket olika ut för två familjer som har lika stor disponibel inkomst, men där den ena familjen består av två vuxna utan barn och den andra av två vuxna med fyra barn. Hushåll utan barn har generellt mer pengar att röra sig med per person än familjer/hushåll med barn. För att ta hänsyn till detta kan måttet *disponibel inkomst per konsumtionsenhet*, även kallat *ekonomisk standard* användas. Inkomstmåttet beräknas för varje individ i hushållet genom att ta den totala disponibla inkomsten och dividera med antalet konsumtionsenheter i hushållet. Se *Bilaga: Källor och definitioner* för ytterligare information.

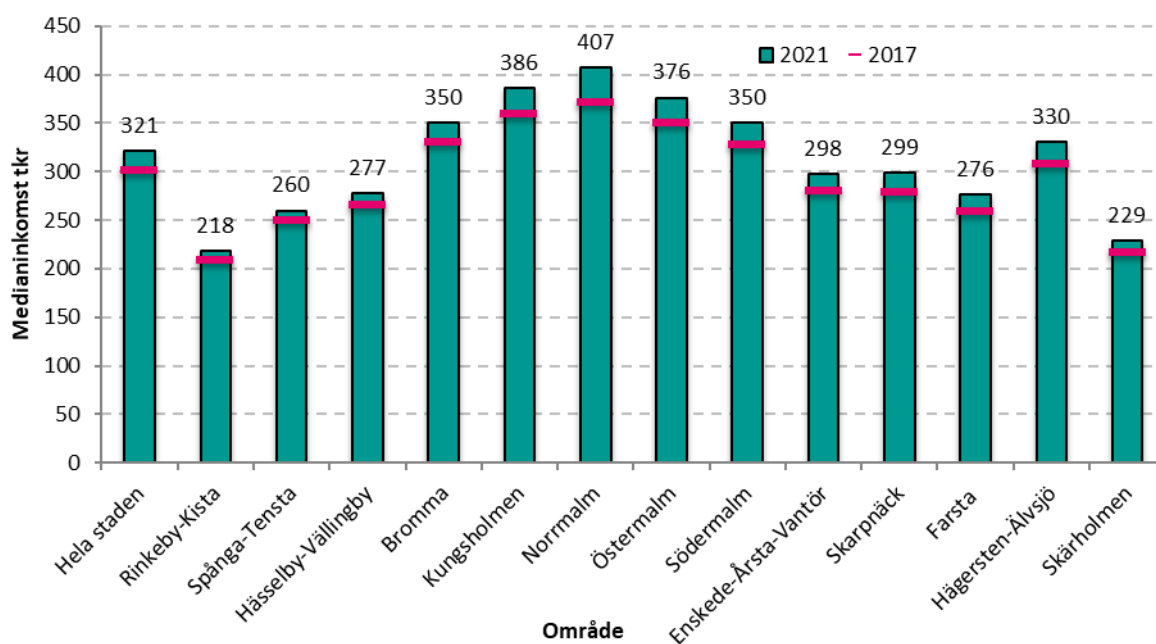
Fördelen med konsumtionsenheter är att det möjliggör bättre jämförelser av levnadsstandarden mellan olika geografiska områden eftersom måttet tar hänsyn till hushållsstorlek. Södermalm

med sina små lägenheter har exempelvis fler singelhushåll än villaområdena i Bromma, vilket beaktas genom användandet av disponibel inkomst per konsumtionsenhet.

År 2021 var medianen för hushållens ekonomiska standard 321 000 kronor i Stockholms stad, vilket var en ökning med 6,3 procent jämfört med 2017 mätt i inflationsjusterade priser utifrån 2021 års nivå. I Figur 24 visas hur hushållens ekonomiska standard varierar mellan stadens områden för år 2021 samt för år 2017 som jämförelse. Hushållens ekonomiska standard var som högst i Norrmalm och Kungsholmen där den uppgick till 407 000 respektive 386 000 kronor. Den lägsta ekonomiska standarden för hushållen fanns i stället i Rinkeby-Kista och Skärholmen, där medianvärdena uppgick till 218 000 respektive 229 000 kronor.

Under en femårsperiod har den ekonomiska standarden för hushållen ökat i samtliga stadsdelsområden. Norrmalm och Östermalm har haft de största ökningarna på 9 respektive 7 procent, mätt i inflationsjusterade priser. Hushållens ekonomiska standard har ökat som minst i Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista där inkomsterna har ökat med cirka 4 procent.

Figur 24: Medianvärden av disponibel inkomst per hushåll, viktat för konsumtionsenhet, år 2017 och 2021 i fasta priser efter 2021 års nivå (etiketter för 2021 års värden).



Källa: SCB

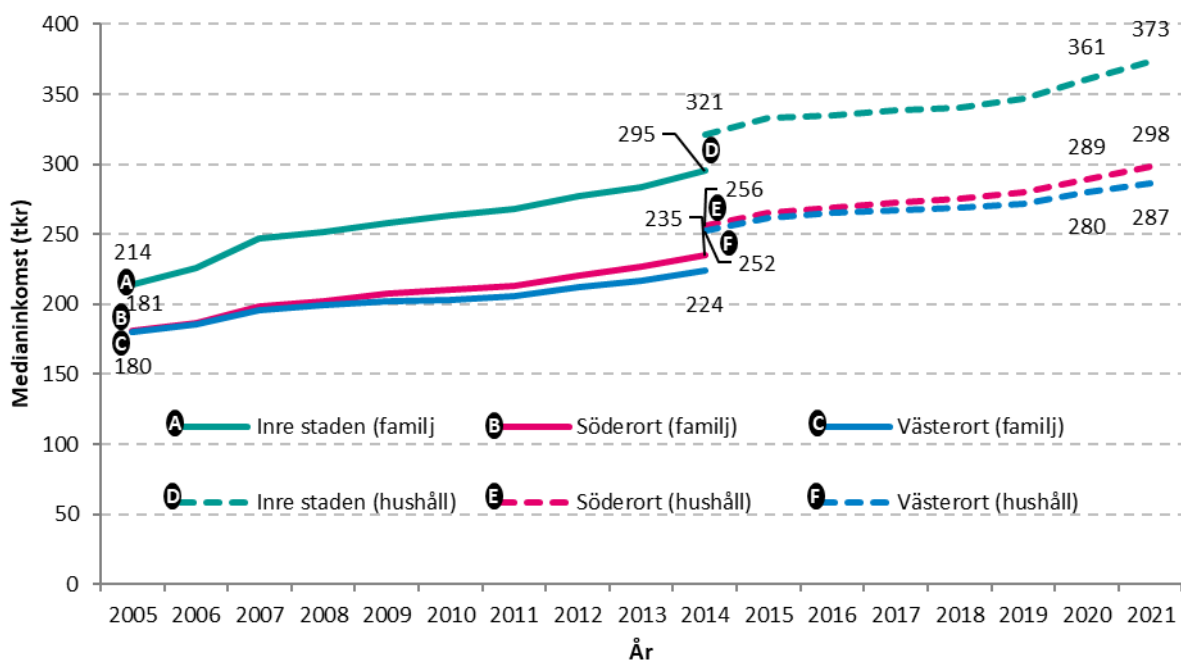
När hushållens ekonomiska standard jämförs över en 15 års period framgår att den ekonomiska standarden har ökat i samtliga storområden, men i olika takt. Eftersom familjedefinitionen övergick till hushåll år 2015 är medianinkomsterna inte jämförbara över hela tidsserien.

Mellan 2005 och 2014 ökade den ekonomiska standarden för familjer som mest i Inre staden, med en total ökning på nästan 38 procent, med en genomsnittlig årstakt på 3,6 procent. I Söderort ökade hushållens ekonomiska standard med knappt 30 procent, medan motsvarande ökning i Västerort uppgick till drygt 24 procent. Den årliga genomsnittliga ökningstakten i dessa två områden uppgick till 3,0 procent i Söderort och 2,4 procent i Västerort. Storområdet

med högst ekonomisk standard ökade alltså sin ekonomiska standard som mest under tioårsperioden, medan storområdet med lägst ekonomisk standard också hade den minsta ökningen av familjernas ekonomiska standard.

Mellan åren 2014 och 2021, då den ekonomiska standarden mäts för hushåll, sågs de största ökningarna i Söderort på nästan 11 procent. I Söderort uppgick ökningen till nästan 17 procent, i Inre staden var motsvarande ökning på drygt 16 procent och Västerort på knappt 14 procent. Det innebär en årstakt på 2,2 procent för Inre Staden och Söderort och 1,9 procent för Västerort. Det framgår att den årliga utvecklingen av den ekonomiska standarden har alltså i snitt varit mindre under perioden 2014–2021 jämfört med perioden 2005–2014, även perioderna inte är helt jämförbara på grund av tidsseriebrott.

Figur 25: Utvecklingen av den ekonomiska standarden (disponibel inkomst per konsumtionsenhet) för familjer och hushåll under perioden 2005–2021 uppdelat på Stockholm stads tre storområden. Inkomsterna mäts i fasta priser utifrån 2021 års nivå.



Källa: SCB

4 Ekonomisk standard för olika grupper

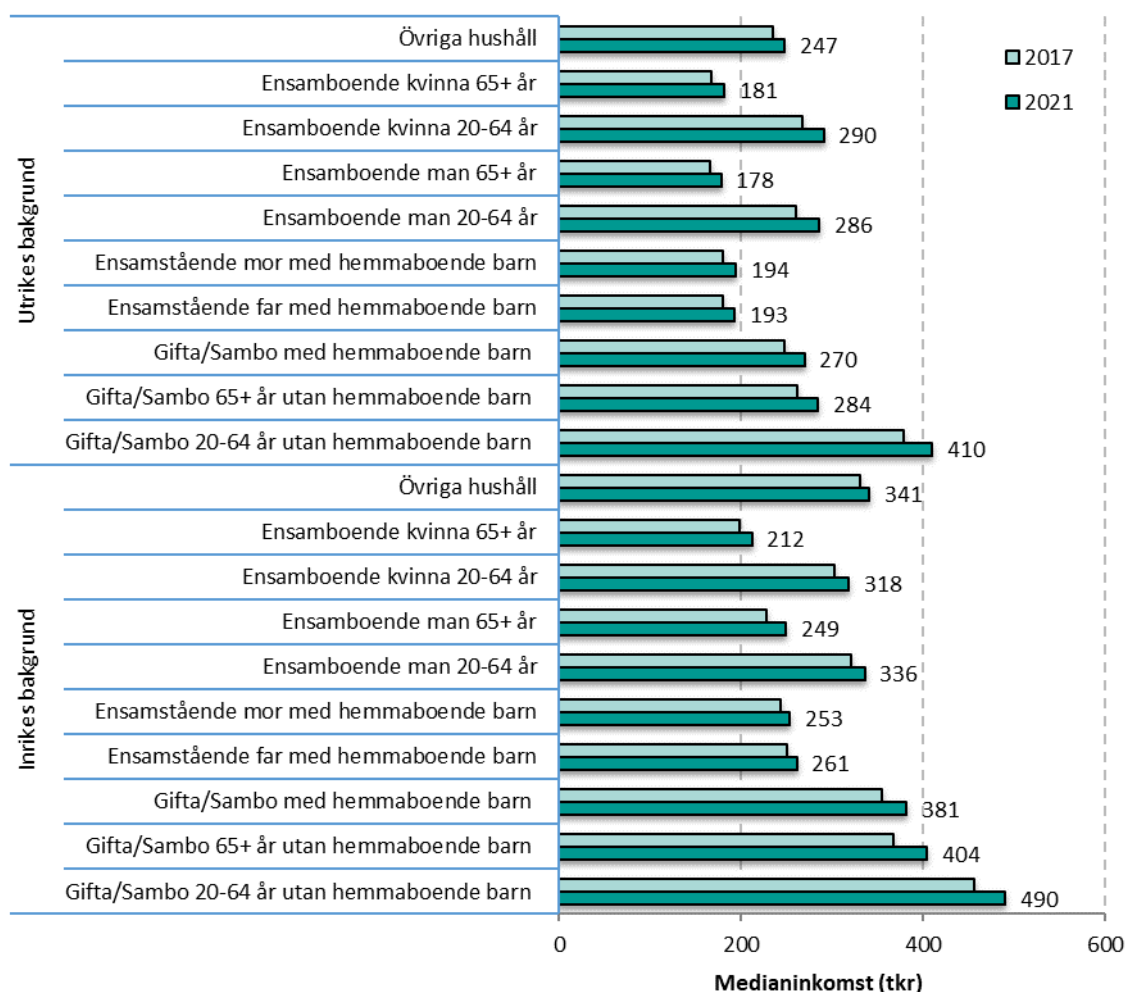
För att studera inkomstskillnader mellan olika grupper används i regel individers ekonomiska standard, det vill säga *disponibel inkomst per konsumtionsenhet per person*. För att ta fram detta mått tilldelas varje hushållsmedlem hushållets disponibla inkomst viktat för konsumtionsenhet, som beskrivs i avsnitt 3 och i *Bilaga: Källor och definitioner*. Varje individ tilldelas med andra ord hushållets ekonomiska standard.

I Figur 26 presenteras den ekonomiska standarden i medianvärden för individer i Stockholms stad uppdelat efter hushållstyp samt inrikes och utrikes bakgrund år 2021. För gifta/sammanboende samt ensamboende män och kvinnor visas även en uppdelning utefter åldern 20–64 år och 65 år och äldre.

De med utrikes bakgrund hade under 2021 en lägre ekonomisk standard jämfört med de med inrikes bakgrund för samtliga hushållstyper. För båda grupperna återfanns den högsta ekonomiska standarden för gifta/sammanboende i åldern 20–64 år utan hemmaboende barn. För hushåll med utrikes bakgrund uppgick medianvärdet för denna hushållstyp till 410 000 kronor och för hushåll med inrikes bakgrund uppgick medianvärdet till 490 000 kronor år 2021. Hushållstyperna med lägst ekonomisk standard var ensamboende män och kvinnor i åldern 65 år och äldre, vilket gäller för både inrikes och utrikes bakgrund. Bland de med inrikes bakgrund hade de äldre ensamboende kvinnorna en ekonomisk standard på 212 000 kronor, medan äldre ensamboende männen hade en motsvarande standard på 249 000 kronor. Bland ensamboende män med utrikes bakgrund i denna åldersgrupp uppgick den ekonomiska standarden till 178 000 kronor, medan ensamboende kvinnor hade en ekonomisk standard på 181 000 kronor.

För att få en bild av utvecklingen av den ekonomiska standarden över tid görs en jämförelse under en femårsperiod. Sedan 2017 har den ekonomiska standarden ökat för samtliga hushållstyper, med hänsyn taget till inflation. För de med inrikes bakgrund har gifta/sambo 65+ år utan hemmaboende barn haft den största ökningen av sin ekonomiska standard, medan övriga hushåll samt ensamstående far/mor med hemmaboende barn haft den lägsta ökningen. Bland de med utrikes bakgrund har den största ökningen av ekonomisk standard tillfallit ensamboende män 20-64 år, medan övriga hushåll har haft den lägsta ökningen.

Figur 26: Ekonomisk standard för personer efter hushållstyp, medianvärden 2021 och 2017 i fasta priser (etiketter för 2021 års värden).



Källa: SCB

För att belysa inkomstskillnader mellan grupper kan måtten *låg* respektive *hög ekonomisk standard* vara användbara. En låg ekonomisk standard har de personer som lever i hushåll med en disponibel inkomst per konsumtionsenhet som understiger 60 procent av medianvärdet av den disponibla inkomsten för riket. Andelen med låg ekonomisk standard bör inte tolkas som andelen fattiga, utan är snarare ett relativt fattigdomsmaat i förhållande till övriga befolkningen. Gränsvärdet för låg ekonomisk standard uppgick år 2021 till knappt 167 000 kronor, vilket innebär en månadsinkomst på knappt 14 000 kronor efter skatt.

Bland personer i hushåll med hög ekonomisk standard ingår de som har en relativt sett hög inkomst i förhållande till övriga befolkningen, vilket i det här fallet innebär en medianinkomst som är dubbelt så hög som rikets motsvarande medianinkomst. År 2021 gällde det personer som lever i hushåll med en disponibel årsinkomst på över 557 000 kronor, dvs. drygt 46 000 kronor i månaden efter skatt.

I Figur 27 visas andelen med låg respektive hög ekonomisk standard år 2021 uppdelat på hushållstyp och bakgrund¹². Generellt sett var det högre andelar med låg ekonomisk standard bland de med utrikes bakgrund medan andelen med hög ekonomisk standard var högre bland de med inrikes bakgrund. Resultaten går i linje med statistiken som presenterades i Figur 26, där medianvärden för olika hushållstyper presenteras.

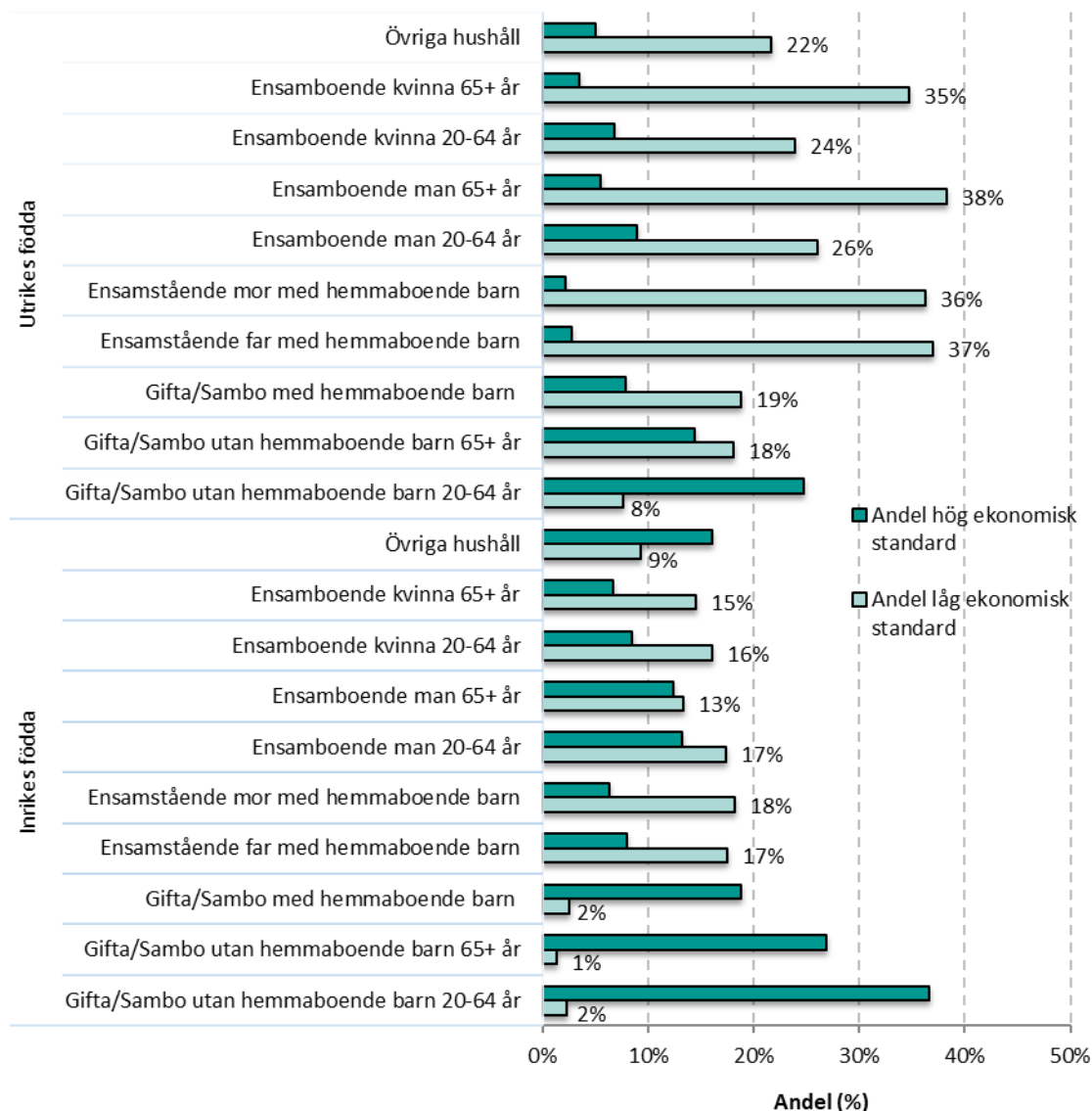
Utrikes ensamstående män och kvinnor med hemmaboende barn är de grupper som i störst utsträckning lever i låg ekonomisk standard (37 respektive 36 procent). Det är även relativt höga andelar av utrikes ensamboende män och kvinnor 65 år och äldre som lever i låg ekonomisk standard (38 respektive 35 procent).

Bland de med inrikes bakgrund var det framför allt grupperna ensamstående män och kvinnor med hemmaboende barn samt ensamstående män och kvinnor i ålder 20–64 år utan barn som har de högsta andelarna med låg ekonomisk standard, 17 respektive 18 procent.

Om i stället personer i hushåll med hög ekonomisk standard studeras framkommer att det för både de med inrikes och utrikes bakgrund är gruppen gifta/sammanboende utan hemmaboende barn i åldern 20–64 år som har högst andel med hög ekonomisk standard, 37 procent bland de med inrikes bakgrund och 25 procent bland de med utrikes bakgrund.

¹² Utrikes bakgrund=individer födda i utlandet alt. född i Sverige, men med två utrikes födda föräldrar. Inrikes bakgrund=individer födda i Sverige med minst en förälder född i Sverige.

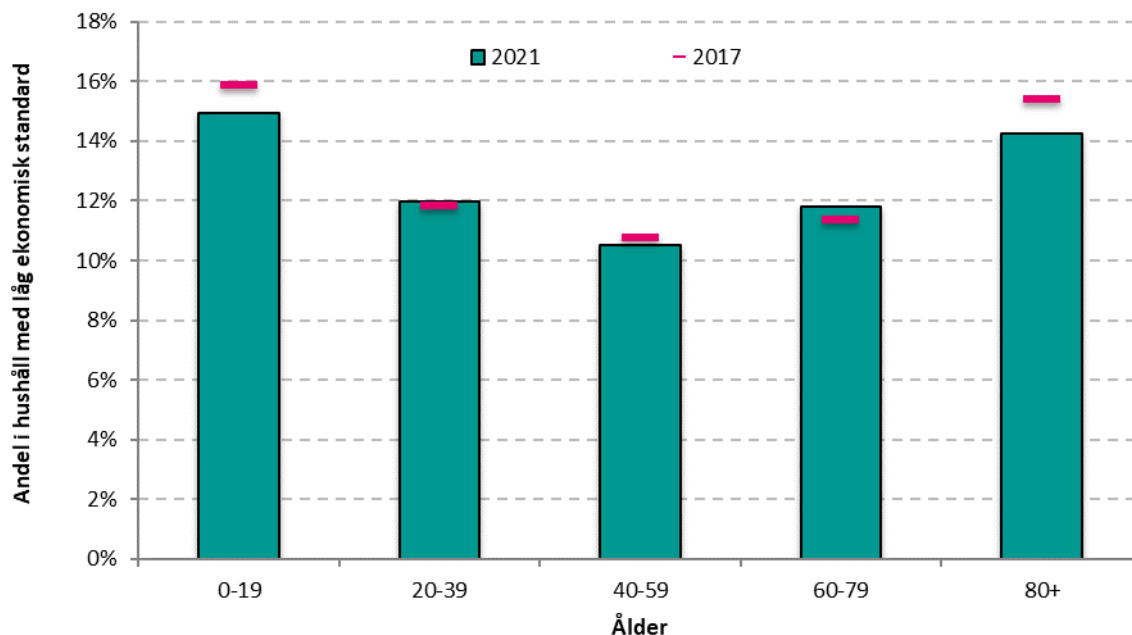
Figur 27: Andel personer i hushåll med låg respektive hög ekonomisk standard år 2021, uppdelat per hushållstyp och bakgrund (etiketter för andel med låg ekonomisk standard).



Källa: SCB

Föregående diagram visar att andelen i hushåll med låg respektive hög ekonomisk standard varierar beroende på hushållssammansättning och bakgrund. Eftersom det är ensamstående barnhushåll och hushåll med äldre som i störst utsträckning förefaller leva i låg ekonomisk standard, visas i Figur 28 en mer finfördelad åldersuppdelning. I diagrammet framkommer att det framför allt är barn i åldern 0–19 år samt äldre 80 år och äldre som bor i hushåll med låg ekonomisk standard, 15 respektive 14 procent. Om andelarna för senaste statistikåret 2021 jämförs mot år 2017 framgår dock att andelarna har minskat för dessa två åldersgrupper med cirka 1 procentenhet. För åldersgruppen 60–79 år har andelen med låg ekonomisk standard ökat med en procentenhet under femårsperioden till 12 procent.

Figur 28: Andel personer som bor i hushåll med låg ekonomisk standard i Stockholm stad uppdelat på fyra olika åldersgrupper, för åren 2017 och 2021.

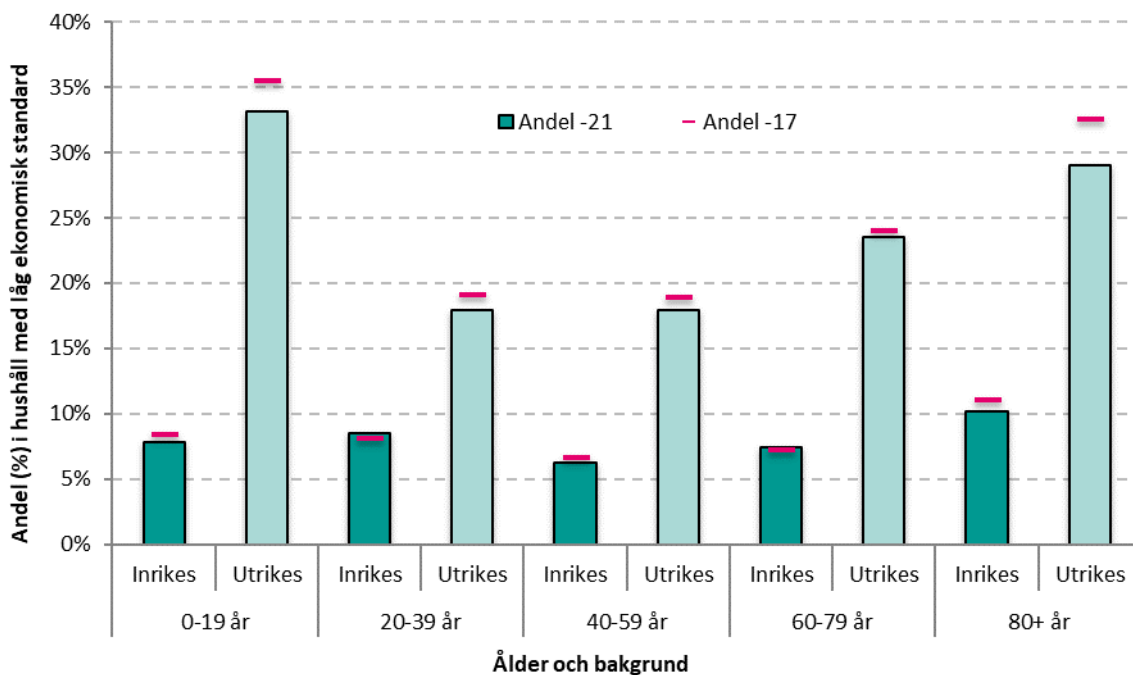


Källa: SCB

Om ytterligare uppdelning görs på både ålder och bakgrund (inrikes/utrikes) framgår stora skillnader mellan personer med utrikes respektive inrikes bakgrund, framför allt bland barn och äldre. Bland barn 0–19 år bor 33 procent av de med utrikes bakgrund i hushåll med låg ekonomisk standard, men motsvarande andel för barn med inrikes bakgrund uppgick till 8 procent år 2021. Andelen med låg ekonomisk standard i gruppen barn med utrikes bakgrund minskade dock mellan 2017 och 2021 med drygt 2 procentenheter, medan andelen låg kvar på ungefär samma nivå bland barn med inrikes bakgrund.

Om den äldsta åldersgruppen (80 år och äldre) studeras framgår även här tydliga skillnader mellan de med inrikes och utrikes bakgrund, om än inte lika stora som för barn. År 2021 levde 29 procent av gruppen 80 år och äldre med utrikes bakgrund i låg ekonomisk standard, vilket var en minskning med nästan 4 procentenheter. Motsvarande andel för de med inrikes bakgrund uppgick till 10 procent, vilket var en minskning med knappt en procentenhet från år 2017.

Figur 29: Andel personer som bor i hushåll med låg ekonomisk standard i Stockholm stad, uppdelat på ålder och bakgrund.



Källa: SCB

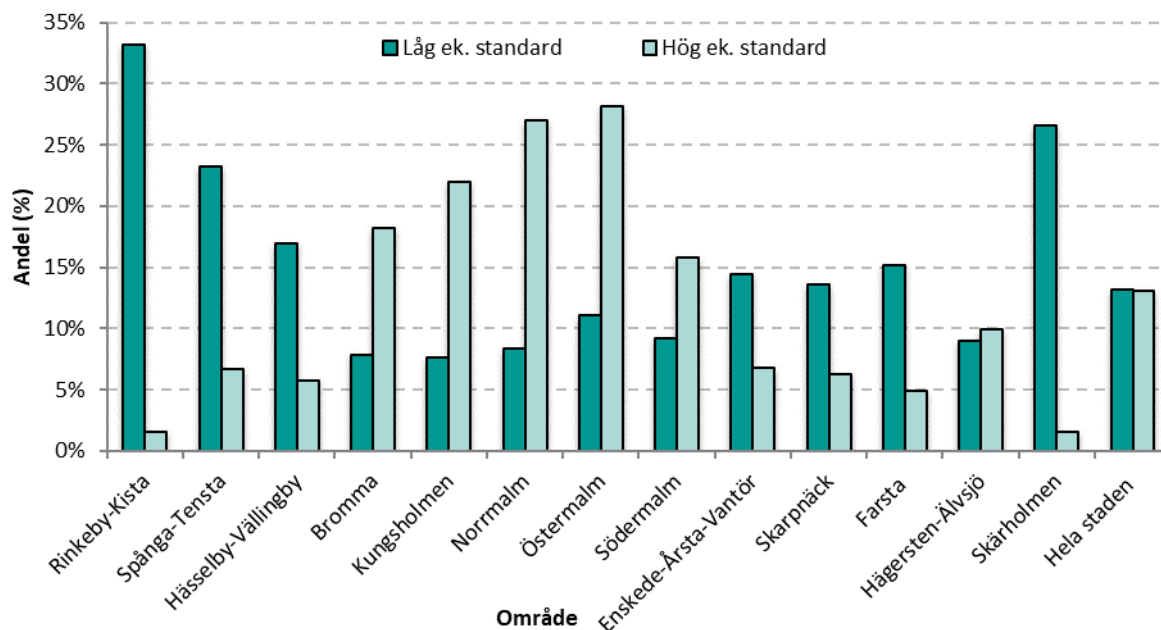
4.1 Ekonomisk standard för olika grupper i stadens områden

De skillnader i ekonomisk standard som kunde påvisas mellan de med inrikes och utrikes bakgrund, i föregående diagram återspeglas tydligt i den geografiska uppdelning som presenteras i Figur 30. I stadsdelsområden där en hög andel av befolkningen har utrikes bakgrund lever relativt sett stora andelar i låg ekonomisk standard, och vice versa.

Högst andel i hushåll med låg ekonomisk standard var det i Rinkeby-Kista och Skärholmen med 31 respektive 26 procent. I Bromma och Kungsholmen levde i stället lägst andel i hushåll med låg ekonomisk standard, 7 procent vardera.

I Östermalm och Norrmalm var det högst andel med hög ekonomisk standard, 29 respektive 27 procent. Lägst andel i hushåll med hög ekonomisk standard var det i Rinkeby-Kista och Skärholmen, 2 procent vardera.

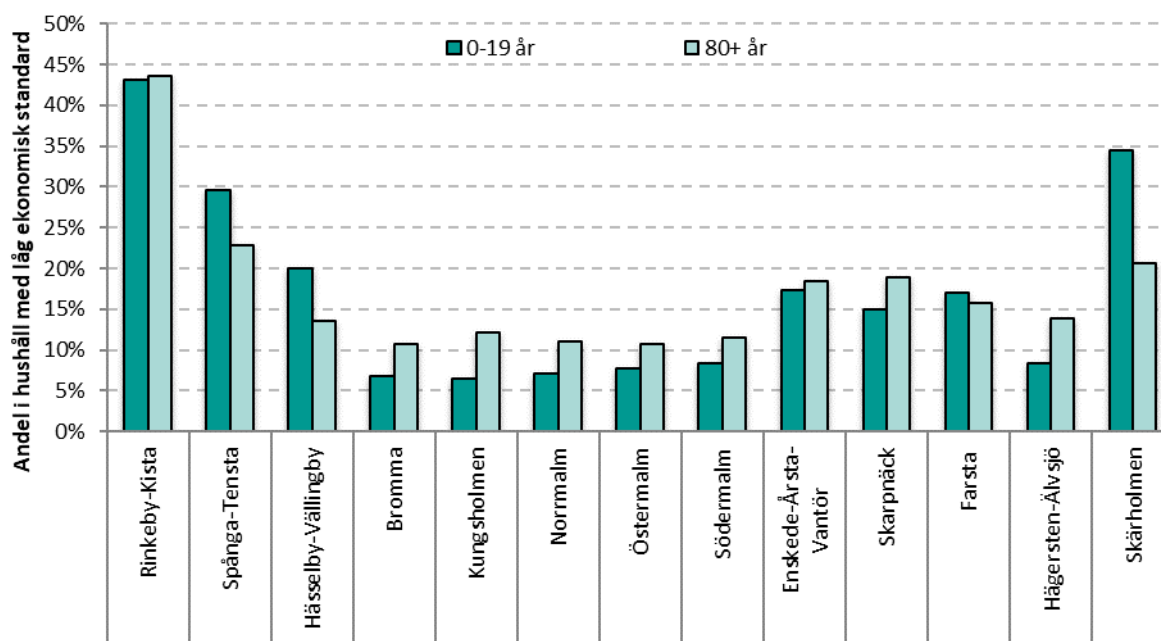
Figur 30: Andel individer i hushåll med låg respektive hög ekonomisk standard uppdelat per stadsdelsområde år 2021.



Källa: SCB

I Figur 31 visas andelen barn (0–19 år) och äldre (80 år och äldre) som bor i hushåll med låg ekonomisk standard uppdelat på stadens stadsdelsområden. Andelarna är som högst för både barn och äldre i Rinkeby-Kista följt av Skärholmen och Spånga-Tensta. Dessa resultat går i linje med diagrammen som visade uppdelning på ålder och bakgrund.

Figur 31: Andel barn och äldre som bor i hushåll med låg ekonomisk standard, per stadsdelsområde, för 2021-

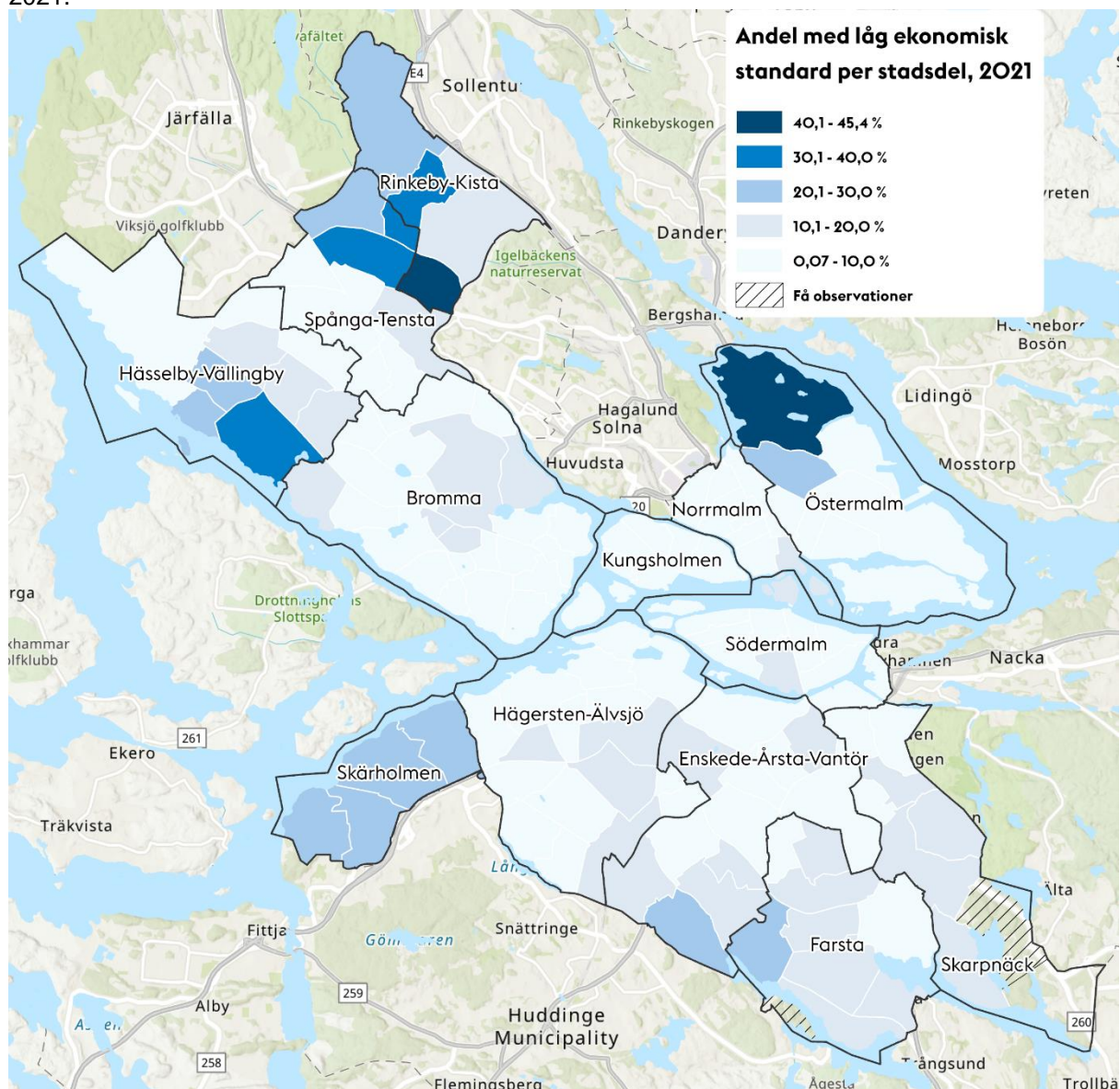


Källa: SCB

Kartan som presenteras i Figur 32 visar hur andelen personer som lever i hushåll med låg ekonomisk standard varierar beroende på stadsdel år 2021. Här framgår att vissa områden i stadsdelarna Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta har hög andel personer i hushåll med låg ekonomisk standard. Även i Skärholmen och Hässelby-Vällingby finns områden med hög andel personer i hushåll med låg ekonomisk standard. Universitetsområdet i norra Östermalm har också en hög andel personer i hushåll med låg ekonomisk standard.

Stadsdelarna i innerstaden samt i Bromma, Hägersten-Älvsjö och Enskede-Årsta-Vantör har låga andelar i befolkningen som lever i låg ekonomisk standard.

Figur 32: Andel personer som lever i hushåll med låg ekonomisk standard, uppdelat per stadsdel år 2021.

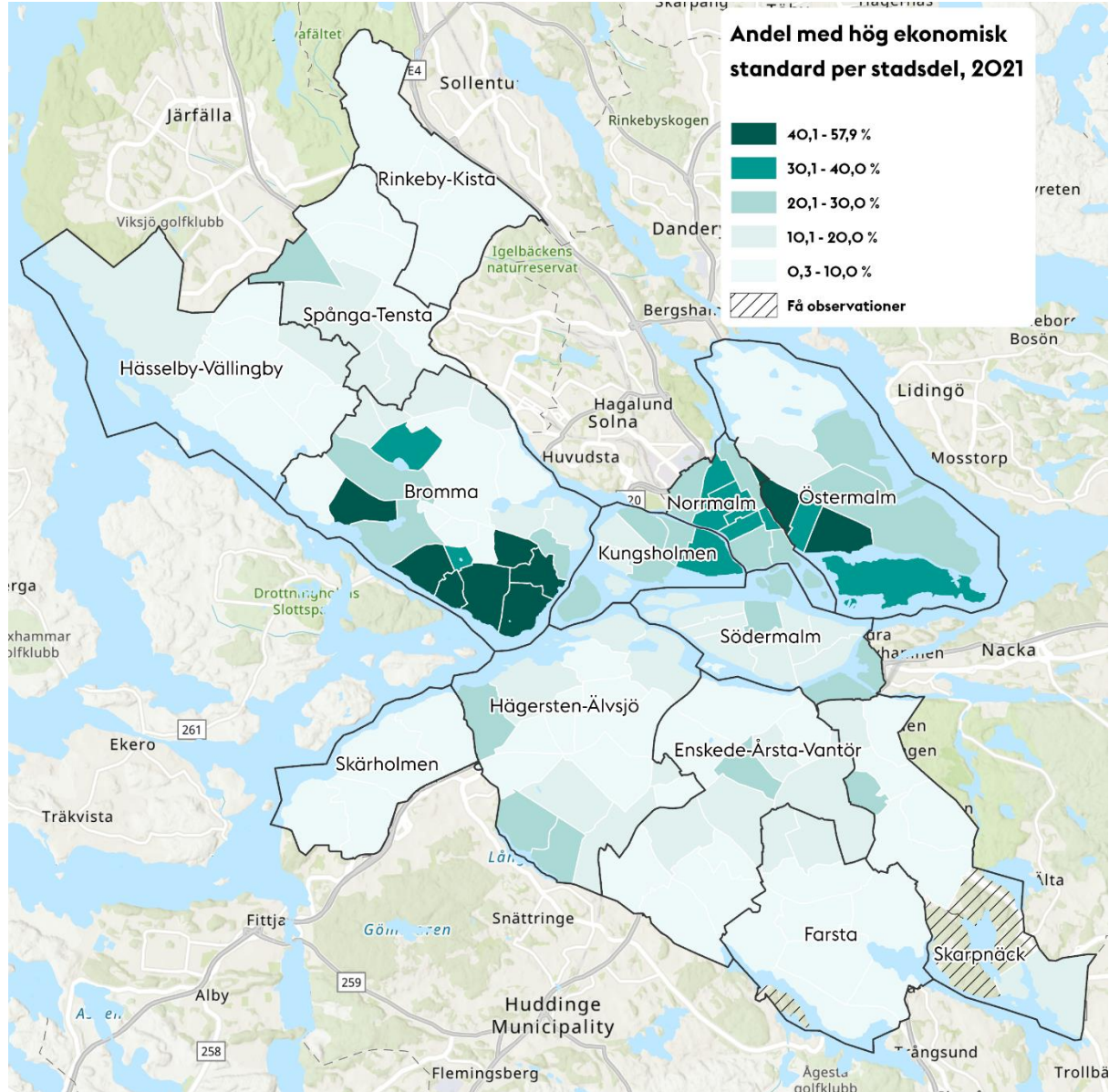


Källa: SCB

I kartan i Figur 32 visar andelarna som lever i hushåll med hög ekonomisk standard i Stockholms stadsdelar år 2021. De stadsdelar som i Figur 32 hade låga andelar med individer i

låg ekonomisk standard visar i Figur 33 i stället på höga andelar med hög ekonomisk standard. I Bromma återfanns exempelvis totalt sju stadsdelar där andelen individer i hushåll med hög ekonomisk standard överstiger 45 procent.

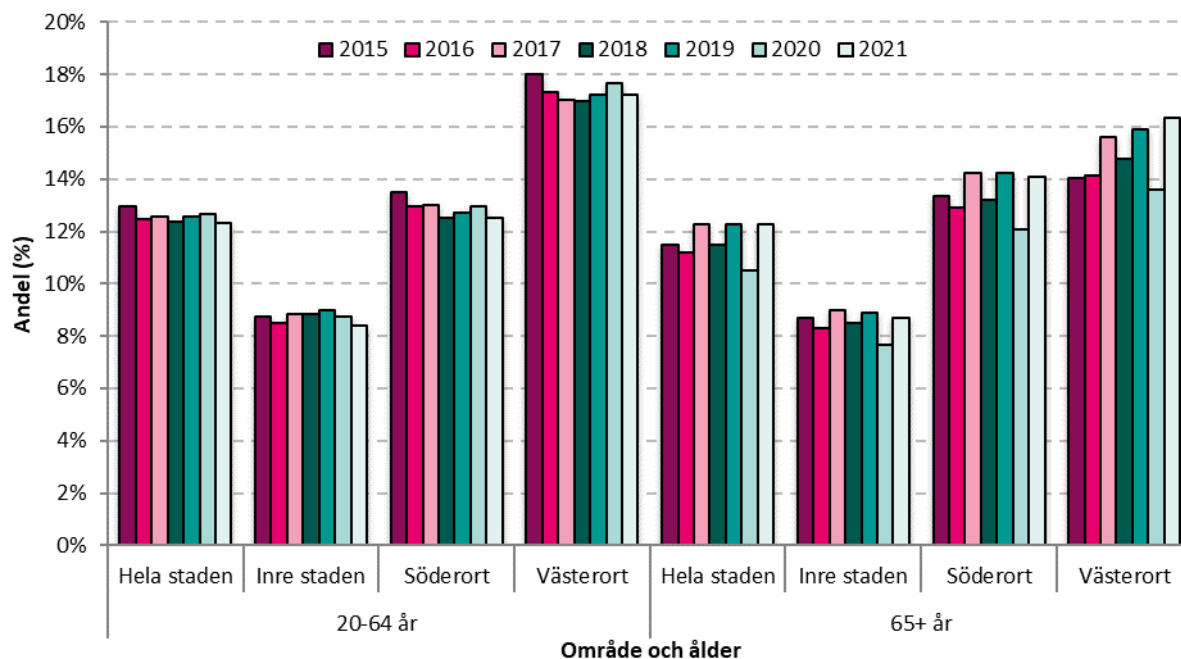
Figur 33: Andel personer som lever i hushåll med hög ekonomisk standard per stadsdel år 2021.



Källa: SCB

Andelen med låg ekonomisk standard har minskat i samtliga storområden för befolkningen 20–64 år mellan åren 2014–2021, vilket visas i Figur 34. Den största minskningen skedde i Söderort där andelen minskade med 9 procent, mätt i fasta priser. Bland 65 år och äldre, där andelarna med låg ekonomisk standard är högre jämfört med befolkningen 20–64 år, har andelarna i låg ekonomisk standard ökat under samma tidsperiod, men med vissa fluktuationer mellan vissa år under perioden.

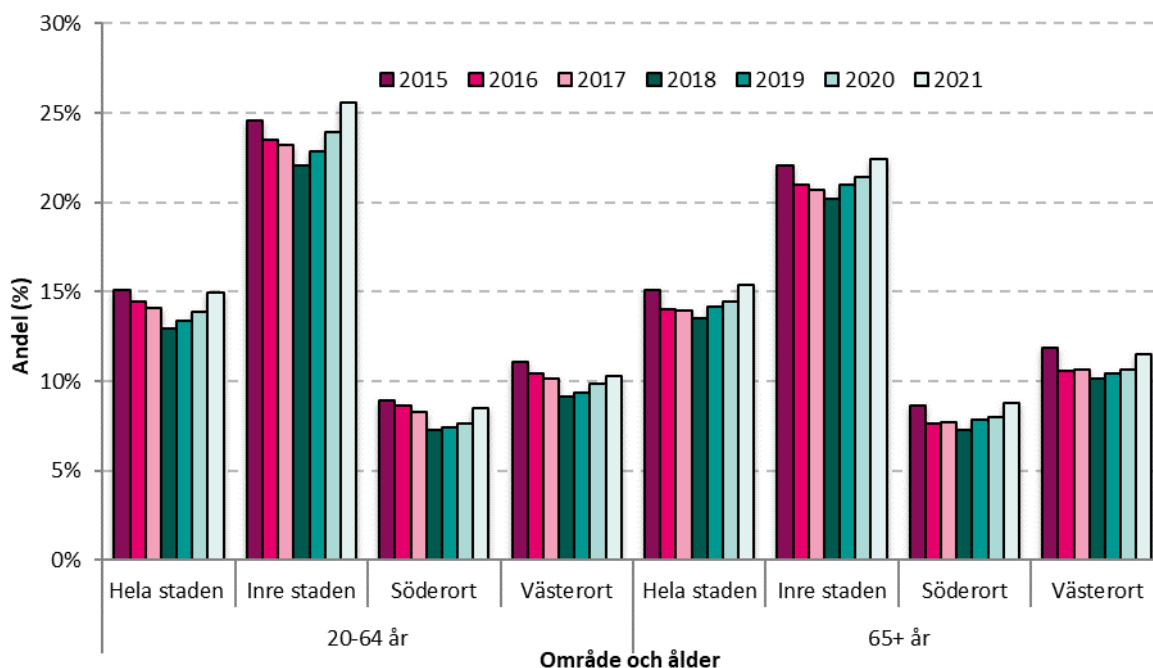
Figur 34: Andel personer i hushåll med låg ekonomisk standard uppdelat per storområde och ålder, åren 2015–2021.



Källa: SCB

Andelen med hög ekonomisk standard har under perioden 2015–2021 fluktuerat, se Figur 35. Under år 2021 ökade dock andelen i samtliga storområden, men som mest i Söderort för båda åldersgrupperna. Söderort är storområdet med lägst andel individer som bor i hushåll med hög ekonomisk standard, som år 2021 uppgick till knappt 9 procent. Den största andelen, nästan 26 procent, individer med hög ekonomisk standard återfinns i stället i Inre staden.

Figur 35: Andel personer i hushåll med hög ekonomisk standard uppdelat per storområde och ålder, åren 2015–2021.



Källa: SCB

Bilaga: Källor och definitioner

Grundmaterialet kommer från Statistikmyndigheten SCB. Uppgifterna om inkomster och avdrag till delen som handlar om familje- och hushållsinkomster hämtas från de taxeringsuppgifter som SCB får via Skatteverket för personer som deklarerat eller skönstaxerats. I de fall det finns kontrolluppgifter för personer som inte deklarerat hämtas uppgifter om inkomster därifrån.

Sedan år 2014 hämtar SCB information om sektor och näringsgren från Företagsdatabasen (FDB) vilket tidigare tillhandahållits av Skatteverket. FDB kontrollerar om företaget är aktivt, vilande eller nedlagt. På grund av att matchningen gjorts mot ett annat register är det fler som saknar information om näringsgren och sektor 2014 jämfört med 2013 och 2015. Detta skulle eventuellt kunna påverka jämförbarheten i någon grad för år 2014.

Uppgifter om samtliga skattepliktiga sociala ersättningar, till exempel arbetslöshetsersättning och sjukpenning, finns registrerade via kontrolluppgift oavsett om man deklarerat eller inte. Uppgifter om ekonomiskt bistånd och bostadsbidrag samlas in från kommunerna.

Ur SCB:s register över totalbefolkningen (RTB) hämtas uppgifter om ålder, kön, hushållstyp, födelse-land, antal barn samt folkbokförd adress den 31 december inkomståret.

Från Pensionsmyndigheten hämtas uppgifter om förmåner i det allmänna pensionssystemet. Uppgifter om statskommunalt bostadsbidrag och kommunalt bostadstillägg för pensionärer, uppgift om sjukpenning, föräldrapenning, bidragsförskott med mera kommer från Försäkringskassan.

Från Statens tjänstepensionsverk (SPV) respektive Kommunernas pensionsanstalt (KPA) hämtas uppgifter om statlig respektive kommunal tjänstepension. Uppgifter om övriga tjänstepensioner kommer från Skatteverket. Från Centrala studiestödsnämnden (CSN) hämtas uppgift om återbetalningspliktiga studiemedel, studiebidrag med mera.

Anställda: Förvärvsarbete personer som har haft en arbetsinkomst av tjänst som är större än inkomsten av aktiv näringsverksamhet.

Arbetsinkomst: summan av löneinkomst, inkomst av näringsverksamhet, ersättning i samband med sjukdom, föräldrapenning samt dagernsättning vid repetitionsutbildning och civilförsvaret.

Disponibel inkomst är den summa som återstår för konsumtion och sparande sedan man från summa förvärvs- och kapitalinkomst subtraherat slutliga skatter och lagt till skattefria ersättningar och bidrag (till exempel ekonomiskt bistånd, bostadsbidrag, barnbidrag). Disponibel inkomst är det inkomstbegrepp i den totalräknade inkomststatistiken som bäst speglar köpkraften och levnadsstandarden för olika grupper i samhället. Den disponibla inkomsten redovisas på familjenivå (före 2015) och hushållsnivå (2015 och framåt) vilket innebär en del problem vid jämförelse av medelvärden i längre tidsserier.

Den disponibla inkomsten räknas fram genom att man från summa förvärvs- och kapitalinkomst drar ifrån (-) och lägger till (+) följande delkomponenter:

Slutlig skatt och sjömansskatt	(-)
Bostadsbidrag till barnfamiljer	(+)
Bostadsbidrag till ungdomar	(+)
Barnbidrag	(+)
Kommunalt bostadstillägg/Särskilt kommunalt bostadstillägg	(+)
Skattefri del av livränta/barnpension	(+)
Sjukpenning (skattefri)/frivillig pension (skattefri)/särskilt pensionstillägg	(+)
Handikappersättning	(+)
Bidragsförskott, erhållet belopp	(+)
Skattefritt studiestöd (lån o bidrag)	(+)
Dagersättning och utryckningsbidrag för värnpliktiga	(+)
Ekonomiskt bistånd	(+)
Återbetalt belopp av studiemedel	(-)
Underhållsbidrag, givet belopp	(-)

Disponibel inkomst viktat för konsumtionsenhet: För att göra jämförelser av disponibel inkomst mellan olika typer av hushåll (före år 2015 familjer) används ett viktsystem, som antingen kallas för köpkraftsenheter eller konsumtionsenheter, där inkomsten relateras till hushållets sammansättning. Den disponibla inkomsten divideras med den vikt som gäller för hushållet. Skalan fastställs av SCB och bygger bland annat på budgetberäkningar utförda av Konsumentverket och underlag för bedömning av en baskonsumtion som kan beräknas för olika hushållstyper.

Vikterna är följande:

- Ensamboende 1,0
- Sammanboende par 1,51
- Ytterligare vuxen 0,6
- Första barnet 0–19 år 0,52
- Andra och påföljande barn 0–19 år 0,42

Fördelen med att använda konsumtionsenheter är att det blir lättare att jämföra olika områden med olika hushållsstorlekar, exempelvis ett område som i huvudsak består av små lägenheter och ett annat område som i huvudsak omfattar större lägenheter.

Familjebegrepp i inkomststatistiken utgörs gifta/sammanboende familjer av *gifta par* som bor tillsammans, med eller utan barn. Dessutom ingår ogifta sammanboende som *har eller har haft gemensamma barn*. Ensamstående män och kvinnor utgörs av alla ej sammanboende, med eller utan barn, samt ogifta sammanboende utan gemensamma barn. Det finns alltså ingen uppgift om samboförhållanden i den totalräknade inkomststatistiken inom familjebegreppet. Hemmaboende barn över 18 år räknas som en egen familjeenhet. På riksnivå finns dock

inkomstuppgifter för samtliga sammanboende i SCB:s Inkomstfördelningsundersökning (HEK).

Företagssektorn: Icke-finansiella företag, finansiella företag och personliga företag.

Förvärvsarbete: Personer som haft en arbetsinkomst som överstiger prisbasbeloppet för år 2021, 47 600 kronor. Prisbasbeloppet för år 2020 var 300 kronor högre än prisbasbeloppet för år 2020.

Gini-koefficient: Måttet används för att mäta inkomstfördelningen över hela inkomstskalan. Gini-koefficienten kan anta ett värde mellan noll och ett. Ett värde nära 1 innebär ojämnt fördelade inkomster och värde nära 0 innebär mer jämnt fördelade inkomster. Om alla har exakt samma inkomst så kommer Gini-koefficienten bli 0. Om en person i hela befolkningen besitter all inkomst så kommer Gini-koefficienten bli 1.

Hushållsbegrepp i inkomststatistiken utgörs av personer som är folkbokförda på samma "bostadslägenhet". Ett hushåll definieras utifrån lägenhetsregistret där samtliga bostäder ska ha lägenhetsnummer, dock saknar 2–3 procent ett sådant. Lägenhetsnumret kopplas till personer som är folkbokförda på respektive bostadslägenhet. På detta sätt kan sammanboende personer, även om de inte är gifta eller har gemensamma barn, kopplas ihop. Med familjebegreppet kan endast sammanboende som är gifta och/eller har gemensamma barn kopplas ihop. Sedan år 2015 används hushållsbegreppet i inkomststatistiken då det ger ett mer rättvisande bild av hushållens ekonomi. Till "barn" inom begreppet hushåll räknas individer som är mellan 0–19 år gamla.

Hushållssektorn: Hushåll, ideella föreningar, stiftelser med mera och registrerade trossamfund.

Inkomst av tjänst inkluderar lön från arbetsgivare, ersättning vid frånvaro från arbetet på grund av sjukdom eller föräldraledighet, arbetslöshetsersättning samt ytterligare ett antal ersättningar. Dessutom ingår skattepliktiga naturaförmåner som till exempel traktamenten och bilförmån. I inkomstslaget inkomst av tjänst ingår även pension och livränta. Pension är här att betrakta som "sparad" tjänsteinkomst som arbetats ihop tidigare i livet. Inkomst av yrkesmässigt bedriven förvärvsverksamhet anses som **inkomst av näringsverksamhet** om inkomsten inte räknas in under inkomstslagen tjänst eller kapital. De flesta intäkter och kostnader som har direkt samband med verksamheten är skattepliktiga respektive avdragsgilla. En näringsverksamhet är aktiv om man har arbetat minst 600 timmar om året i verksamheten. Om man ej varit aktiv mer än 600 timmar i verksamheten är det fråga om passiv näringsverksamhet. Exempel på inkomster som ofta hänförs som passiv näringsverksamhet är inkomst av hyresfastighet och arrende.

Kommunala sektorn: Primärkommunal undersektor och landstingskommunal undersektor.

Näringsgren: Redovisas enligt Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI 2007).

Näringsidkare: Förvärvsarbete personer vars inkomst av aktiv näringsverksamhet är större än eller lika med arbetsinkomsten av tjänst.

Sammanräknad förvärvsinkomst: Summan av inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet. Kapitalinkomster ingår alltså inte. Detta inkomstbegrepp gäller till exempel vid redovisning av befolkningens inkomster fördelade efter ålder och civilstånd samt för delområden i staden. Sammanräknad förvärvsinkomst är ett begrepp som uppkom i samband med skattereformens genomförande år 1991.

Statliga sektorn: Statlig förvaltning.